

శ్రీయత్నము

సహజీవన భావనల పాపురాయి

వారపత్రిక 5-7-2024 15/-

కృష్ణలు తెష్టులుగా

ప్రాంతికండ
సిసివ్మాలు

ముఖ్యార్థం తల్లూపో మూన్సి
(సందేశాలు - సమాధానాలు)

కృతిమ మేధస్సు కాలంలో
వినిమయ వస్తువుగా జ్ఞానం

గీతురాయి

వారపత్రిక

GEETURAI WEEKLY

Sandesha Bhavanam, Lakkadkot,
Chatta Bazar, Hyderabad-500 002.

Ph: 040-24564583; 24576237

Email : geeturaiweekly@gmail.com

Website: www.tiptrust.in; geeturai.in

సంపుటి: 46 సంచిక: 27 ప్రాదరాబాద్

పుత్రవారం 5 జూలై 2024 రూ.15-00

28 సెల్ తొస్టో 1445 హైదరాబాద్

తెలుగీటు

మీరు ఇతరుల ముందు
చేయి చాపకండి, ఇదే మీ
ఆత్మాభిమానానికి నిదర్శనం

- మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సాలామ్)

సంపాదకులు
ఎస్.ఎమ్. మల్క
అసెససియెం ఎడిటర్
అబ్బుల్ వాహాద్
ఎడిటింగ్ లియల్ ఇన్ఫాల్
ముహమ్మద్ ముజాహిద్
సబ్ ఎడిటర్
యాఖూబ్ ఫర్స్

గ్రాఫిక్స్
ఎల్. లక్ష్మినారాయణ
ముహమ్మద్ రఘ్వీ

సర్కులేషన్ మేనేజర్
అబ్బుల్ జలీల్, 9704317015

Edited, Printed & Published by S.M. Mallick on behalf of Telugu Islamic Publications, Typeset at "Geeturai Graphics", Printed at Cosmic Printers, Lakkadkot, Hyderabad-2, RNI R.No.37796/81, Postal Regn. No.HSE/422/2023-2025 Phone: 24564583. e-mail: geeturaiweekly@gmail.com

22

ఓ తండ్రి కథ

లోపల...

మైనారిటీ రిపోర్ట్	.....	04
కుప్పలు తెప్పలుగా ప్రాపగాండ సినిమాలు	.....	05
ప్రీడాధన లైప్యూడు - 36	.....	10
విద్యాజ్ఞానాల గొప్పతనం	.....	12
అరాహతాలకు అంతం లేదా?	.....	14
అయోధ్యలో ఏం జరిగింది?	.....	16
వెలుగుబాటు (తథ్ హీముల్ భుర్జాన్ అనువాదం)	.....	18
అదుగుజాదలు	.....	19
చరితార్థులు-2 : చౌదరి అష్టల్ హాళ్	.....	21
ముక్కారం అల్లాహ్ మాసం (సందేహాలు-సమాధానాలు)	.....	24
బి పాజిట్స్, ఫ్లైండ్స్!	.....	27
కృతిమ మేధస్సు కాలంలో వినిమయ వస్తువుగా జ్ఞానం	.....	28
ఇస్లాంలో స్క్రిక్ సముచిత స్థానం	.....	31
గాంధీజీని రక్షించిందివరు? చంపిందివరు??	.....	32
ఉర్దూ భాషాభివృద్ధికి గొప్ప ప్రయత్నం - క్రీజ్ టైమ్	.....	34

వలనలు...

కారు పార్టీ నుండి
కాంగ్రెసుకు వలన
కేసియార్ అస్సులు
ఉర్కోడట తెలుసా !
అంద్రాలో ఐనట్లుగ
తెలంగాణలో కూడ
పోదు గదా ఓసారూ
గులాబి రంగు జాడ !!
- యం.డి. ఉన్నాన్ భాన్

హి.ఎస్. 1445 సెల్ తొస్టో 28

గీతురాయి

5 జూలై 2024

3

ఎన్నికలు మగిశాయి. ఈసారి చాలా మార్పువచ్చిందని కొందరు సంతోషిస్తున్నారు. బీజేపీ ఇప్పొరాజ్యం ఇక చెల్లదని కొందరు భావిస్తున్నారు. కానీ ఏదీ మారని పరిస్థితి ముస్లిములకు ఉంది.

నరేంద్ర మోడీ మూడోసారి ప్రధానమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన తర్వాత, 71 మంది సభ్యులతో కూడిన భారీ క్యాబినెట్ మొదటి సమావేశం ఆయన నివాసంలో జరిగింది. క్యాబినెట్ లో వెనుకబడిన కులాలు, తెగలు, మైనారిటీ మతాలు, మహిళలు అందరికీ ప్రాతినిధ్యం కనిపిస్తోంది. కానీ ఒక్క ముస్లిం కూడా కనిపించడం లేదు. ఇది నేటి భారత ప్రజాస్వామ్యం నిజరూపం. దేశంలో దాదాపు 14శాతం జనాభాకు మంత్రివర్గంలో ప్రాతినిధ్యం లేదు.

కొత్త క్యాబినెట్లో ఏడుగురు మహిళా మంత్రులు, పదిమంది దళితులు, 27 మంది ఇతర వెనుకబడిన తరగతుల సభ్యులు ఐదుగురు మత మైనారిటీలు ఉన్నారు. ఎన్నీయే నుంచి ఎన్నికైన సిక్కు సభ్యుడు ఎవరు లేరు, అయినా ఓడిపోయిన రఘీత్ సింగ్ బిట్టు, రాజ్యసభ నుండి హర్ష్వీక్ పూరి సిక్కు మంత్రులుగా కేబినెటులో కూర్చున్నారు. అలాగే 2024 ఎన్నికలలో పోటీ చేయిన జార్జ్ కురియన్ క్రిస్తియన్ సముదాయం నుండి మంత్రిగా కనిపిస్తున్నారు. ఈ భారీ కేబినెటులో ఒక్క ముస్లిం ముఖం కనిపించకుండా చేయడం ద్వారా బీజేపీ తన సందేశాన్ని స్పష్టంగా చెబుతుంది. ఎన్నీయేకు మద్దతిస్తున్న నితీష్ కుమార్, చంద్రబాబునాయుడు కూడా ఈ సందేశాన్ని స్పష్టంగానే వింటున్నారు.

రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం అనేది ఏ సముదాయానికైనా చాలా కీలకమైనది. 2014లో అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కలిసి 320 ముస్లిం అభ్యర్థులను నిలబెట్టాయి. కానీ ఈ సంఖ్య 2024లో 94కి పడిపోయింది. బీజేపీ ఒక్క ముస్లిముకు కూడా టీక్కెట్లు ఇవ్వలేదు. మిగిలిన పార్టీలు కూడా చాలా తక్కువ సంఖ్యలో ముస్లిం అభ్యర్థులను నిలబెట్టాయి. బీజేపీ ఆరెస్పెన్సులు సాధించిన విజయం ఇది. రాజకీయపార్టీలు ముస్లిములకు టీక్కెట్లు

ఇవ్వకుండా ప్రభావితం చేయగలిగాయి. 2024లో కాంగ్రెస్ పాలిత రాప్రోల్లో కూడా ముస్లిం అభ్యర్థులకు టీక్కెట్లు ఇవ్వలేదు. ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీలు 2024 ఎన్నికల్లో కేవలం 43 మంది ముస్లిం అభ్యర్థులను మాత్రమే నిలబెట్టాయి. 2019లో 115 మంది ముస్లిం అభ్యర్థులు ఉన్నారు.

ఆసక్తికరమైన విషయమేమిటంటే, ఎన్నికల్లో టీక్కెట్లు పొందిన ముస్లిం అభ్యర్థుల సంఖ్య గణనీయంగా తగ్గినప్పటికీ, ఎన్నికైన ముస్లిం అభ్యర్థుల సంఖ్య సమానంగానే ఉంది. అంటే 24 మంది ఈ సారి కూడా ఎన్నికయ్యారు. ముస్లిములకు టీక్కెట్లు ఇస్తే గెలుపు అవకాశాలు తగ్గిపోతాయంటూ సోకాల్ సెక్యులర్ పార్టీలు వ్యాప్తశక్తికంగా టీక్కెట్లు ఇవ్వడం లేదని సమర్థించుకునే వాదనలో డొల్లతనాన్ని ఈ ఘరీపాలు రుజువు చేస్తున్నాయి. 2024 ఎన్నికల్లో ముస్లిం అభ్యర్థులు విజయం సాధించిన రేటు ముస్లిమేతరుల కంటే ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది.

మోడీ పాలనా కాలంలో ముస్లిం విద్యేషం, వ్యతిరేకత ప్రధానంగా రాజకీయాలు మారిపోయాయి. ముస్లిముల ప్రాతినిధ్యం పట్ల లేదా ముస్లిముల సమస్యల పట్ల మాట్లాడితే హిందువులు ఆగ్రహిస్తారనే భయాలు కాంగ్రెస్ తదితర పార్టీల్లో ఉన్నాయి. ఈ భయాలను మరింత పెంచడానికే మోడీ ఎన్నికల ప్రచారంలో కాంగ్రెస్ గలిస్తే హిందూ మహిళల మంగళసూత్రాలు కూడా లాక్కుని ముస్లిములకు పంచేస్తారనే ప్రచారం చేశారు. ఈ ప్రచారాన్ని హిందువులు నమ్మేస్తారేమో అనే భయంతోనే కాంగ్రెసు ముస్లిముల పట్ల దూరాన్ని పాటిస్తోంది. చివరకు ముస్లిములను భారత రాజకీయాల్లో అంటరానివారిగా మార్చడంలో బీజేపీ, ఆరెస్పెన్ విజయం సాధించాయి.

ఇప్పుడు రాజకీయ పార్టీలు అవి సెక్యులర్ పార్టీలైనా, కాకపోయినా ముస్లిముల రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం గురించి మాట్లాడ్డానికి కూడా సిద్ధంగా లేవు. ఇప్పుడు ప్రశ్న భారత ముస్లింలు భారత ప్రజాస్వామ్యంలో సమాన హక్కులు కలిగిన పౌరులుగా పరిగణించబడుతున్నారూ లేదా? ఈ ప్రశ్నకు సెక్యులర్ పార్టీలు ఆచరణాత్మకంగా సమాధానం ఇవ్వాలిన అవసరం ఉంది.

కుప్పలు తెప్పలుగా ప్రాపగాండ్ సినిమాలు

తెలుగు నాట భక్తిరసం
తెప్పలుగా పారుతోంది
డ్రైనేజీ స్క్రూములేక
దేంజరుగా మారుతోంది

గజ్జెల మల్లారెడ్డి ఎప్పుడో రాసిన కవిత ఇది. కానీ ఇప్పుడు ఈ పాదాలను కాస్త మార్చుకోవడం అవసరం. భక్తిరసం పెరగడం వల్ల పెద్ద ప్రమాదమేమీ ఉండదు. కానీ మతత్వం పెరగడం వల్ల చాలా ప్రమాదం. అందువల్ల దేశంలో మతత్వం... అని మొదటి లైను మార్చుకోవలసి ఉంటుంది.

బాలివుడ్గా పిలువబడే హిందీ చిత్ర పరిశ్రమ ఒకప్పుడు అద్భుతమైన సినిమాలతో ప్రవంచవ్యాప్తంగా ప్రసిద్ధి పొందింది. కానీ గత దశాబ్దకాలంగా ఈ పరిస్థితి మారి పోయింది. ఇప్పుడు ప్రాపగాండ్ సినిమాలకు మారుపేరని చాలా మంది విమర్శించే స్థాయికి దిగజారింది. ఇస్లామో ఫోబిక్ సినిమాలు తీస్తే కాసుల వర్షం కురుస్తుందని, మత

తత్వశక్తుల ప్రాబల్యం పెరిగిన వాతావరణంలో ఈ సినిమాలు రాజకీయంగా కూడా తమకు ప్రయోజనాలిస్తాయని, ఇలాంటి సినిమాలు తీస్తే అధికారంలో ఉన్న పెద్దల ఆశిస్తులు లభిస్తాయని బహుశా నిర్మాతలు పోటీ పడి తీస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఇలాంటి చాలా సినిమాలు విడుదలయ్యాయి. సినిమా ముసుగులో మత విద్యోచాన్ని రేకెత్తించే కథనాలు వివాదాలకు కారణమయ్యాయి.

ఈ కోవకు చెందిన తాజా ముస్లిం విద్యేష చిత్రం “హమారే బారా”. ఒక ముస్లిం మహిళ తన తల్లి గర్భం ప్రమాదకరమైంది కాబట్టి గర్భప్రాపం చేయించడానికి తన తండ్రిని కోర్చుకు లాగిన కేసు ఈ కథలో ఉంది.

‘హమారే బారా’ చిత్రం కోర్చుకు వెళ్లింది. సుప్రీంకోర్చు వివాదాన్పద చిత్రం విడుదలను నిలిపివేసింది. ప్రైకోర్చు ఆదేశాల మేరకు చిత్రనిర్మాతలు ట్రైలర్ నుండి వివాదాన్పద సంభాషణలను తొలగించారని వాదనలు ఉన్నప్పటికీ, న్యాయమూర్తులు విక్రమనాథ్, సందీప్ మెహతాలతో కూడిన సుప్రీంకోర్చు ధరాసనం ఈ వాదనను తోసిపుచ్చింది.

అంతకు ముందు హైకోర్టులో ఈ సినిమా కేసు విచారణ జరిగింది. మొదట స్టే ఆర్డర్ ఇబ్బిన హైకోర్టు ఒక రోజు తర్వాత చిత్ర విడుదలపై ఉన్న నిషేధాన్ని హైకోర్టు ఎత్తి వేసింది.

ట్రైలర్ చూస్తే, హమారే బారా ముస్లిం మహిళలు ఇంట్లో బైదీలుగా పడి ఉంటారన్నట్లు చూపించింది. ముస్లిం పురుషులు లైంగిక హింసకు పాల్పడే విలన్నగా చూపించారు. సినిమా ట్రైలర్ చూసిన సుఫ్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు అభ్యంతరకరమైన సంభాషణలు ఉన్నాయన్నారు.

ఒకప్పుడు ప్రముఖ టెలివిజన్ షో “అంత్యాక్షరి” కి వ్యాఖ్యాతగా వ్యవహరించిన అన్న కపూర్ ఇందులో నబించాడు. ఈ సినిమా ట్రైలర్ విడుదలంది. సమాజంలో ఒక సముదాయం పట్ల ద్వేషాన్ని పెంచే చిత్రం అని చాలా మంది విశ్లేషించారు. బాలీవుడ్ వినోదాత్మకంగా, సామాజిక చిత్రాలను, విలువలతో కూడిన చిత్రాలను రూపొందించిన రోజులు పోయాయి. ఇప్పుడు ఒక సముదాయంపై దాడి చేయడానికి మాత్రమే చాలా సినిమాలు తయారపుతున్నాయి. ‘ది కాశ్మీర్ పైల్స్’ (2022) నుండి ‘ది కేరళ స్టోర్’ (2023) వరకు విద్యేషమే ప్రధానంగా ఈ సినిమాలు తయారపుతున్నాయి. నిజానికి అన్నాకపూర్ ఇంతకు ముందు నబించిన ట్రైలర్ గర్ సినిమా 2019లో వచ్చింది. ఆ సినిమాలో కూడా అన్నా కపూర్ ముసలి వయసులో రెండవ పెళ్ళి కోసం ముస్లిముగా మారడం గురించిన సీన్లు ఒక ప్రత్యేక సముదాయాన్ని లక్ష్యంగా చేసుకున్న సీన్లే. అయితే ఆ సినిమాలో హస్యం కోసం చేసిన ప్రయోగంగా చాలా మంది ఈ థర్డ్ గ్రేడ్ హస్యాన్ని భరించారు. కాని కాశ్మీర్ పైల్స్, కేరళ స్టోర్ వంటి సినిమాలు అవాస్తవాలు, వక్రీకరణలతో పూర్తి స్థాయి ఇస్లామోబిక్ సినిమాలగా వచ్చాయి. ప్రాపగాండ సినిమాకు రాజకీయ ఆశీస్సులు ఎప్పుడు ఉంటాయి. ఉత్తర కొరియా, రష్యా నాజీ కాలం నాటి జర్మనీల్లో ఈ సినిమాలు ఎలా ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం పొందుతాయో మనం చూశాం. ‘దేండ్ ఇబ్బియా’, ‘వి వతన్ మేరే వతన్’ వంటి చిత్రాలకు ప్రసిద్ధి చెందిన రచయిత, నిర్మాత దరాబ్ ఫారూక్ హమారే బారా చిత్రం గురించి ది సిటీజన్ వార్తాసంఘతో మాట్లాడుతూ, ఈ చిత్రం తప్పుడు సమాచారాన్ని ప్రచారం

చేస్తుందని, కనీస పరిశోధన కూడా సబ్జక్టపై చేయలేదన్నది స్పష్టంగా తెలుస్తుందని అన్నారు. లేకపోవడం స్పష్టంగా కనిపిస్తోందని అన్నారు. “అసలు వాళ్ళు ఏం తీశారో కూడా వాళ్ళకు తెలియదు, ఇస్లాం గురించి చెపుగల ఏ ధర్మవేత్తను సంప్రదించినా చాలా వివరాలు వారికి తెలిసి ఉండేవి. ఈ చిత్రం కేవలం ముస్లింలను ఆటవికులుగా చిత్రించే ఆలోచనతో తీసింది మాత్రమే” అని ఫరూక్ అన్నారు. ముస్లింలను రాక్షసులుగా చిత్రీకరించే ఆలోచనతోనే ఇలాంటి ప్రాపగాండ సినిమాలు తీస్తారని చెప్పాడు.

“ఈ చిత్రం పేరు, ట్రైలర్, ముస్లిం మహిళలను చూపించిన తీరు, ఇస్లామోబోచియా తప్ప మరొకటి కాదు. బుల్లీ బాయి యాప్, సుల్లీ డీల్న్ తర్వాత ఇప్పుడు ఈ చిత్రం.. వరుసగా దేశంలో ఇస్లామోబోచియా నిరంతర ప్రచార వరద కొనసాగుతోందని”“ ఆల్ ఇండియా ముస్లిం పర్వనల్ లా బోర్డు సభ్యురాలు డాక్టర్ ఆస్కా జెప్రో అన్నారు.

National Crime Records Bureau ప్రకారం బాలికలు, మహిళలపై నేరాలు నాలుగు రెట్లు పెరిగాయి. అందులో 14 శాతం మంది బాధితులు ముస్లిం మహిళలు. మిగిలిన 86 శాతానికి పైగా మహిళలపై జరుగుతున్న నేరాలు ఫోరాలు చాలా ఉన్నాయని ఆమె చెప్పారు.

‘కాశ్మీర్ పైల్స్’, ‘కేరళ స్టోర్’ సినిమాలే కాదు ఇలాంటి ఇస్లామోబోచిక్ ప్రాపగండ సినిమాలు చాలానే విడుదలయ్యాయి. స్వతంత్ర వీర్ సావర్కర్, జహంగీర్ నేషనల్ యూనివర్సిటీ, ఆర్డికల్ 370, మై అటల్ హూన్ వంటి ఇటీవల విడుదలైన సినిమాల్లో ఇతివృత్తాలు ముస్లిములను కించపరిచేవి, వారిని విలన్నగా చూపించే చిత్రాలే. ‘కాశ్మీర్ పైల్స్’, కేరళ స్టోర్’ ఇప్పుడు ‘హమారే బారా’ ఈ మూడు చిత్రాలు మాత్రమే ప్రజలకు తెలుసు. ‘హమారే బారా’ చిత్రం ముస్లింలు అధికసంతానం కలిగి ఉంటారని చెప్పే సినిమా. ఖుర్జాన్ ప్రకారం తల్లి ఆరోగ్యాన్ని పట్టించుకోకుండా ఎక్కువ మంది పిల్లలు కనడమే ప్రధానంగా ముస్లిములు ఆలోచిస్తారని చెప్పే సినిమా. ఎన్నికల ప్రచారంలో స్వయంగా మోటీ అధిక సంతానం కలిగిన వారంటూ ముస్లిములపై చేసిన దాడిని కూడా గుర్తు చేసుకుంటే ఎవరి కోసం ఈ సినిమా తీశారో అర్థమవుతుంది.

ఎన్నికలు జరుగుతున్నప్పుడు ప్రధానమంత్రికి ఎకనామిక్ అడ్వైజరీ కొన్సిల్ విడుదల చేసిన వర్షింగ్ పేపర్ మీడియాలో చక్కర్లు కొట్టింది. ఈ నివేదిక ప్రకారం, దేశ జనాభాలో భారతీయ ముస్లిం జనాభా 1950 నుండి 43 శాతానికి పైగా పెరిగిపోయింది. ఒకవైపు లోక్సభ ఎన్నికలు జరుగుతుంటే మధ్యలో ఈ నివేదిక విడుదల చేసారు.

ఈ నివేదికలో గణాంకాలను తిమ్మి బమ్మి చేసి భ్రమాత్మకంగా చూపిస్తున్నారన్న వివరాలు, విశేషాలు అప్పట్లోనే చాలా వచ్చాయి. 2022లో విడుదల చేసిన జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే-5 ప్రకారం సంతానోత్పత్తి రేటు గత రెండు దశాబ్దాలుగా అన్ని మత వర్గాలలో బాగా క్రీపించింది. పాపు లేషన్ ఫౌండేషన్ ఆఫ్ ఇండియా కూడా “ముస్లిం దశాబ్ది వృద్ధి రేటు 1981-1991లో 32.9% నుండి 2001-2011లో 24.6%కి తగ్గిందని పేర్కొంది. ఇదే కాలంలో హిందువుల వృద్ధి రేటు 22.7 శాతం నుంచి 16.8 శాతానికి పడిపోయింది. గణాంకాల కోణం నుంచి చూస్తే హిందువుల అభివృద్ధి రేటులో తగ్గదల 5.9 అయితే ముస్లిములలో జనాభా వృద్ధిరేటు తగ్గదల 8.3. అంటే హిందూ జనాభా కన్నా వేగంగా ముస్లిముల జనాభా తగ్గుతోంది. ఇది వాస్తవ మైతే ముస్లిం జనాభా అరవైశాతం పెరిగిపోయిందన్న ప్రచారానికి అర్థమేమిటి?

2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం ముస్లింల జనాభా 17.22 కోట్లు, అప్పుడు భారత దేశంలో మొత్తం 121.08 కోట్ల జనాభాలో 14.2%. కాగా మనువటి జనాభా లెక్కల (2001)లో ముస్లింల జనాభా 13.81 కోట్లు, అంటే మొత్తం భారతదేశ జనాభాలో 13.43%. 2001-2011 మధ్య ముస్లిం జనాభా 24.69% పెరిగింది. ఇది భారతదేశ చరిత్రలో ముస్లింల జనాభాలో అతి తక్కువ పెరుగుదల.

1991 మరియు 2001 మధ్య భారతదేశ ముస్లిం జనాభా 29.49% పెరిగింది. నేపసల్ శాంపిల్ సర్వే 68 ప్రకారం చూస్తే హిందూ కుటుంబం సైజు 4.3 అయితే ముస్లిం కుటుంబం సైజు 5. తేడా చాలా తక్కువ. సిక్కు కుటుంబం సైజు 4.7.

తాజా జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే 2019%-20 (NFHS-5) ప్రకారం అనేక రాష్ట్రాలు జనాభా స్థిరీకరణ దశలోకి వచ్చేశాయి. ఫెర్రిలిటీ రేటు తగ్గుతోంది. ఆర్థిక సర్వే 2018-19 అలాగే 2017 నుండి సాంపిల్ రిజిస్ట్రేషన్ సిస్టమ్ (SRS) దేటా కూడా భారతదేశ జనాభా వృద్ధి రేటు తగ్గుతున్నట్లు మాపిస్తున్నాయి.

NFHS దేటా ప్రకారం, గత రెండు దశాబ్దాల్లో అన్ని మత సముదాయాలలో ఫెర్రిలిటీ రేటు తగ్గింది. ముఖ్యంగా ముస్లింల కుటుంబం సైజు గణనీయంగా తగ్గింది.

ముస్లింల జనాభా పెరుగుతుందని బడా రాజకీయ నేతలు చేస్తున్న వ్యాఖ్యలు, మతతత్వ శక్తులు చేస్తున్న ప్రచారం, ప్రాపగాండ సినిమాల హంగామా ఇవన్నీ సామాజికంగా వేసే ప్రభావం చాలా తీవ్రంగా ఉంటుంది. ఇతర సముదాయాలు ముస్లిముల పట్ల చిన్నచూపు చూడడానికి, కించపరచడానికి ముఖ్యంగా ముస్లిం మహిళలకు వని ప్రదేశాల్లో, స్కూలు, కాలేజీల్లో ప్రతికూల పరిస్థితులు సృష్టించే ప్రచారం. ఇది ముస్లిం మహిళలను ఇంటికి పరిమితం చేసే కుట్ల లాంటి ప్రచారం. పైగా ముస్లిం మహిళల పునరుత్పత్తి హక్కుపై ప్రత్యేక దాడి ఇది. ఒక సముదాయాన్ని తప్పుడు ప్రచారంతో అప్రతిష్ట పాలు చేయడం, ఒక సముదాయాన్ని విలన్నగా చిత్రీకరించడం ద్వారా దేశాభివృద్ధిని దెబ్బతిస్తున్నారని ఈ మతతత్వ శక్తులు మరిచిపోతున్నాయి. వివక్ష, పక్షపాతాలు ఎల్లప్పుడు దేశాభివృద్ధికి గొడ్డలిపెట్టుగా మారతాయి.

దర్శించు, మహిళల ఆశీర్వాద నిధి

ఆంధ్రప్రదేశ్

సమాజిక భావనల ప్రాప్తికాల
గ్రంథాలయ
పారపత్రిక

శ్రీడి భద్ర క్రేష్ణాడు

ఎన్.ఎమ్. మలిక్

జస్తామ్ విష్టతి, వారి వైఖలి

ఆ తరువాత కొన్నెళ్లలోనే జస్తామ్ తూర్పు పదమరలకు బాగా ప్రాకిపోయింది. కోటాను కోట్ల ప్రజలు జస్తామీయ సముదాయంలో ప్రవేశించి తమ జీవితాలను చక్కడిద్దుకునేందుకు ఉచ్చిష్టరుతున్నారు. కానీ వారిని సక్రమంగా జస్తామీయ సుశిక్షణ ద్వారా జ్యోతిర్యుయం చేసే సమంజసమయిన ప్రబంధం లేకపోయింది. యూదులు ఈ విషయాన్ని గ్రహించారు. ముస్లిములలో ఏచ్చిత్తికి ఇదే అదునుగా భావించి, యూదుల్లోనీ ఓ అత్యంత కుత్తిత బుధ్యి గల వ్యక్తి 'అబ్బుల్లా బిన్ సబా' జస్తామ్ వ్యతిరేక ఉద్యమానికి నాయకత్వం పహించాడు. అతను యమన్ నుండి మదీనాకు వచ్చి సద్యచనం పరించి ముస్లిములలో చేరిపోయాడు.

అది మహానీయ ఉస్కాన్(ర) ఖిలాఫత్ కాలం. ఇబ్ను సబా అక్కడి నుండి జస్తామీయ రాజ్యంలో అంతర్భాగమయిన జార్క రాజధాని బస్రా చేరాడు. అక్కడ అతని రహస్య ఉద్యమంలో ఓ దొంగల ములా నాయకుడు, 'హాకీమ్ బిన్ జాబ్లు' అతనికి తోడుయ్యాడు. ముస్లిములు తమ ప్రవక్త(స) పట్ల అమితమయిన ప్రేమ కలిగి ఉంటారన్న విషయం అతనికి బాగా తెలుసు, అందువల్ల ఆ దారినే ముస్లిములలో

తప్పుడు ఆలోచనలు రేకెత్తించే ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టాడు.

అతను ఎంతో బాధగా, "నాకు మన సోదరులు ముస్లిముల పట్ల ఎంతో ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది, వారు ప్రవక్త ఈసా(అ) అయితే ప్రపంచంలోకి తిరిగి రానున్నారని నమ్ముతారు కాని మన ప్రియతమ ప్రవక్త మహానీయులు(స) తిరిగి రాగలరన్న అంశాన్ని అంగీకరించరు!" అని అంటాడు. మరోసారి, "ఎంత విచిత్రం! మన మధ్య ప్రవక్త మహానీయుల(స) సంతానం ఉండగా మనమేమో ఇతరుల్ని ఖలీఫాగా ఎన్ను కుంటున్నాము." అని పురికొలుపుతాడు. ఇంకొకసారి, "గమ నించారా, మన ఖలీఫా గారి బంధు ట్రీతి? ముఖ్య పదవు లన్నీ బనూ ఉమయ్య కైవసం అయ్యాయి!" అని అజ్ఞాన కాలపు జాతి దురభిమానాలు రేకెత్తించే ప్రయత్నం చేస్తాడు.

అతని మాటల్లో ప్రవక్త, అయిన సంతానం పట్ల ప్రేమ, శ్రేయోభిలాష వ్యక్తమవడం చేత, ధర్మం విషయంలో పరిపక్షుతకు చేరని సాధారణ జనం, అతని మాటల్ని ఎంతో శ్రద్ధగా వినేవారు, బాగా ప్రభావితులయ్యేవారు. వారిలో క్రమంగా దురభిప్రాయాలు వ్రేణ్ణాన సాగాయి.

గవర్నర్ అబ్బల్లా బిన్ ఆమిర్కు ఈ విషయాలు తెలిసినప్పుడు ఆయన ఇబ్బు సబాను పిలువనంపి విచారించారు. అతను జవాబుగా తాను గ్రంథవహుల్లోని వాడినని, ఇప్పుడు ఇస్తామ్ స్వీకరించి దాని వ్యవస్థ, ఆదేశాలను గురించి అధ్యయనం చేస్తున్నట్లు, ఇక్కడ గవర్నర్ గారి చత్రచాయల్లో గడపడం తనకు ఇష్టమని పలికాడు. దానికి ఆయన, “నీ గురించి నాకు తెలిసినంత వరకు నీ వల్ల ఇరాక్ ప్రజల్లో మార్గవిహినత ఉపద్రవాలు ఉత్సవమయ్యే ప్రమాదముంది, తక్షణం నీవు ఇక్కడి నుండి వెళ్లిపోవాలి. నేను ఇటువంటి వారిని సహించలేను” అని పురమాయించారు.

ఆ తరువాత అతను కూపా వెళ్లనయితే వెళ్లాడు కాని ఇక్కడి ప్రజల్లో ఉపద్రవ భీజాలు నాటి పోయాడు. అతని గోప్య అనుయాయిగాం ఇక్కడ ఉండిపోయాంది. కూపా ప్రజల బుధ్ని అతని లక్ష్యం కొరకు బాగా అనువుగా పరిణమించింది. ఇక్కడ కూడా అతని ఉద్యమం కొంత ఫలించింది. కాని అక్కడి నుంచి కూడా అతని తరిమి వేయడం జరిగింది. అతను అక్కడి నుండి ఈజిప్పు చేరాడు.

ఈజిప్పులో అతను తన అండర్ గ్రోండ్ ఉద్యమాన్ని పెద్ద ఎత్తున ఉధృతంగా నడువ గలిగాడు. అక్కడ అతను మరో ఎత్తు వేశాడు. ఖిలాఫత పట్ల ఆసంత్యప్పిని సృజించడం మొదలెట్టాడు. అతని ఎత్తుగడ ఏమిటంటే, “ప్రపంచంలో వేల మంది ప్రవక్తలు ఆవిర్ధువించారు, వారందరికీ వారి వీలునామా ప్రకారం, వారి స్థానంలో ఎన్న దగిన వారున్నారు, అలాగే ప్రవక్త మహానీయులు ముహామ్మద్(స) స్థానంలోనూ ఒకరున్నారు, ఆయనే మహానీయ అలీ(ర). ఇంకా మహానీయ ముహామ్మద్(స) ఏ విధంగా ప్రవక్తలలో చివరి వారో అదే విధంగా మహానీయ అలీ(ర) కూడా ప్రవక్త వీలునామా ప్రకారం, ఆయన స్థానంలో చివరి వారు. ప్రవక్త వీలును పాటించని వారి కన్నా దౌర్జన్యలేవరు?” అని పలికేవాడు.

ఇంకా, ‘ప్రవక్త వీలునామా పాందిన వారు(మహానీయ అలీ) ఉండగా మహానీయ ఉస్మాన్(ర) ఖిలాఫత పదవికి అర్పులు కార్(ని కూడా ప్రోపగాండ చేసేవాడు. పైగా జనుల్ని), “జనులారా! లేవండి, న్యాయం చేకూర్చండి, హక్కు దారులకు హక్కు ఇప్పించండి, లేవండి, ఉద్యమం చేపట్టండి. ఈ ఖలీఫా, ఇతని అధికారులు అందరూ అనర్పులు, దౌర్జన్య పరులు. వీరిని తొలగించండి. మంచిని పెంచడానికి, చెడును తైంచడానికి ఇది సరయిన సమయం కాదా?!” అంటూ

రహస్య సమావేశాల్లో పురి కొలిపే వాడు. ఈ దుప్పుచారానికి ప్రభావితులయి బాగా గట్టి పడిన వారిని ఇతర ప్రాంతాలకు పంపేవాడు. ఫలితంగా ఈజిప్పు నగరాలన్నింటిలో ‘సబాయా’ పర్సం రహస్య సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి.

ఇరాక్ లోనూ యూదుల సబాయా ఉద్యమ కార్యక్రమాలు సాగుతూ ఉండేవి. అక్కడ సబాయా సంఘ నిర్మాణం జరిగింది. ఓ పథకం ప్రకారం ప్రభుత్వం, దాని యంత్రాంగం పట్ల తప్పుడు ఉదంతాలు సృజించి లేఖల ద్వారా ఈ దుప్పు చారం కొనసాగించే వారు. పలు ప్రాంతాల్లో అసంతృప్తిని విస్థుతపరిచే ఈ కార్యక్రమం వల్ల సామాన్య ప్రజలు ప్రభావితులయ్యే వారు. ఈ లేఖలు వినిపించిన ప్రతి చోట విభిన్న స్పందనలు వ్యక్తమయ్యేవి. ఇరాక్ ప్రజలు విని, “దైవానికి కృతజ్ఞతలు, ఆయన కృప వల్ల మా ప్రాంతంలో ఇటువంటి దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఏర్పడలేదు” అనుకుంటే ఈజిప్పు ప్రజలు విని, “మేము అదృష్టపంతులము, మా పైన ఇరాకీయుల వంటి దౌర్జన్యాలు తారసపడటం లేదు” అనుకునే వారు. ఇలా ఓ ప్రాంతం వారు మరో ప్రాంతంలోని ప్రజల పైన జాలి పడేవారు.

సహచర మాన్యలు(ర) ఖలీఫా వద్దకు వెళ్లి, “అమీరుల్ మూ’మినీన్! మా వద్దకు ఇటువంటి లేఖలు వస్తున్నాయి, మీకు వీటిని గురించి ఏమయినా సమాచారం అందించారా అధికారులు?” అని అడిగారు. ఆయన ఆశ్చర్యంగా “నాకు పలు ప్రాంతాల నుండి అందే సమాచారం ప్రకారం అంతా సవ్యంగానే ఉంది” అన్నారు.

విచారణ కమిటీ

మైస్ సంభాషణ తరువాత సలహా మండలి సిఫారసు మేరకు విభిన్న ప్రదేశాల పరిస్థితులను గురించి సమాచారం సేకరించేందుకు సమర్థులయిన సహచరుల ఓ కమిటీని నియమించడం జరిగింది. కొందరు సహచరుల్లో వివిధ ప్రాంతాలకు పంపారు. ఈజిప్పుకు వెళ్లిన మహానీయ అమ్మార్ బిన్ యాసిర్ (ర) తప్ప మిగతా సభ్యులు వచ్చి తమకు ఏ విధమయిన అసంతృప్తి గోచరించ లేదని, ఎటువంటి అశాంతి లేదని, సమస్త పరిపాలనా వ్యవస్థ సక్రమంగా ఉండని రిపోర్టు ఇచ్చారు. అయితే ఈజిప్పు గవర్నర్ అబ్బల్లా బిన్ సామాన్య అక్కడి అలజడి కారకులయిన వారు, చాకచక్యంగా తమ

మాటకారితనంతో ప్రభావితం చేసి వేశారని, ఆయన ఆ సంఘంలో చేరిపోయారని తెలిసింది.

★ ★ ★

మదీనా, సిలయాలలో పరిస్థితి

సిరియాలో అక్కడి గవర్నర్ మహానీయ ముఖావియా(ర) రాజకీయ దూరదృష్టి, ఉపాయాల వల్ల సబాయా అండర్ క్రొండ్ ఉద్యమం ప్రేర్ణానలేక పోయింది. అయినా అబ్బుల్లా బిన్ సబా ఇంకా ఇతర యూదుల వల్ల ఓ సంఘటన జరిగింది. అది ఓ ప్రముఖ సహచర మాన్యాల్చి, మహానీయ ఉస్కాన్(ర)కు వ్యతిరేకంగా రేకెత్తించడంలో సఫలమయింది.

సబాయా పన్నగడ

ఇబ్బు సబా సిరియా వెళ్లిన రోజుల్లో మహానీయ అబూజర్ గిఫారీ కూడా అక్కడే ఉన్నారు. ఆ మోసకారి యూదుడు కొందరు తన మిత్రులతో కలసి వెళ్లి మాటల సందర్భంలో సిరియా గవర్నర్ మహానీయ ముఖావియాని గురించి అపవాదుగా, ‘బైతుల్ మాల్ (ప్రభుత్వ ధనగారం)ని ఆయన దైవం సాత్తుగా పేర్కొంటున్నారు, నిజానికి అది ముస్లిముల సాత్తు కదా’ అంటూ ‘ఆ విధంగా ఆయన దాన్ని ముస్లిములకు ఇవ్వుకుండా తన అధినంలో ఉంచుకోదలిచార’ని చెప్పాడు. ఇది విన్న మహానీయ అబూజర్(ర) కలత చెందారు.

ఆయన వెంటనే సరాసరి గవర్నర్ ముఖావియా వద్దకు వెళ్లి ఆయన్ని నిలదీశారు, “నీవు ముస్లిముల సాత్తును దైవం సాత్తు అని అంటున్నావట, ఏమిటా విషయం?” అని. ఆయన దానికి సమాధానంగా, “అయ్య! విశ్వంలో ఉన్న సమస్తం దైవానికి చెందినదే కదా, ఈ సాత్తు కూడా ఆయనకే చెందినది. అందులో సందేహం ఏముంది?” అన్నారు. ఆయన స్వందిస్తూ, “అలా చెప్ప కూడదు, అది ముస్లిములకు చెందిన సాత్తు” అని వాదించారు. దీనికి మహానీయ ముఖావియా, “అయ్య, నేను మటుకు ఇది దైవం సాత్తు కాదని మాత్రం చెప్పలేను” అని బయలిచ్చారు.

ఆ తరువాత ఇబ్బు సబా మహానీయ అబూ దర్రాని కలిశాడు. ఆయన ఇతని మాటలు విన్నంతనే గ్రహించారు, వెంటనే, “నా అభిప్రాయంలో నీవు ఇస్లామ్ విరోధివి, యూదుడివి అంటూ తరిమి వేశారు. తిరిగి అతడు ఉబాద బిన్ సామిత్త ని కలిశాడు. ఆయన అతని మాటల తీరుకు విపరీతంగా

అగ్రహించారు. అతన్ని పట్టుకుని నేరుగా మహానీయ ముఖావియా(ర) వద్దకు తీసుకు వెళ్లి, “ఇతనే మహానీయ అబూజర్ని ప్రేరేపించి మీతో వాదనకు పంపినవాడు” అని తెలిపారు.

వాస్తవానికి సబాయా యూదు ఉద్యమం ఎంతో చాక చక్కయింగా సాగింది. మదీనా ప్రజల్లోనూ అనుమానపు బీజాలు నాటి వేసింది. సాధారణ జనుల్లో అనుమానం చోటు చేసు కుంది. ఒకరిద్దరు ఖలీఫా పట్ల దురుసుగానూ మాటలాడారు. కానీ మహానీయ ఉస్కాన్ తన వినామ్రత ప్రపృతి రీత్యా సహానం, సంయువనం పాటించారు.

గవర్నర్ సమావేశం

ఈ వింతయిన రహస్యమయ సమాచార పరంపర ఆగక పోయే సరికి ఖలీఫా మహానీయ ఉస్కాన్(ర) పలు ప్రాంతాల్లో ఉన్న నాయకులను, హజ్జ్ సందర్భంలో వచ్చి తనను కలవ వలసిందని ఆడేశించారు.

వారు వచ్చినప్పుడు ఖిలాఫత పరిధుల్లో ప్రాకి పోయిన ఈ ఉపద్రవం ఏమిటని, ముస్లిముల్లో దీన్ని వ్యాపింప జేస్తున్న వారేవరని అడిగారు. ఆ నాయకులు, తాము కూడా అటువంటి పుకార్లు విన్నాము కానీ వాటి ఆధారాలు దొరకడం లేదని, నిరాధారంగా ఎవరినీ నిర్వంధం లోకి తీసుకోవడం సాధ్యం కాదని తమ అశక్తత వెల్లడించారు.

సయాద్ బిన్ అన్, “ఈ పుకార్లు రహస్యంగా రూపొందించి సాదా సీదా జనుల్లో వ్యాపింపజేస్తున్నారు. తన్నాలంగా అమీరుల్ మూ'మినీన్, పాలనాధికారుల గౌరవం, నిజా యుతీ, సామర్థ్యిల పట్ల అనుమానాలు సృష్టించాలన్నది ఆశ యంగా అగుపడుతోంది. ఇటువంటి వారికి నా అభిప్రాయంలో మరణ దండన విధించ వలసిందే” అన్నారు.

అబ్బుల్లా బిన్ సాత్తు దీనితో ఏకీభవించారు. ముఖావియా(ర), “నా ప్రాంతంలో మాత్రం ఇటువంటి అలజడులు లేవు. ఏ ప్రాంతాల్లోనియతే ఈ ఉపద్రవం నెలకొన్నదో ఆ ప్రాంతాల గవర్నర్ అభిప్రాయం చాలా మటుకు సరయినదయి ఉంటుంది గనక నేను వారితో ఏకీభవిస్తాను. ఉపద్రవ జనకుల పట్ల గుణపారం గరిపే విధంగా కలినంగా వ్యవహరించడం అనివార్యం” అన్నారు.

ఆ పైన మహానీయ అమ్ర్య బిన్ అన్ (ర), “అమీరుల్ మూ'మినీన్! నా దృష్టిలో మీ పక్కాన చాలా అలుసు ఇవ్వడం

జరుగుతోంది. వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ అన్నది, ఓ మేరకే సరయినది. అది సముదాయంలో విచ్ఛిన్తి, ఆరాచకం లేవదీసేదయితే దాన్ని నిర్దాక్షిణ్యంగా అఱగడైక్కు వలసిందే. కొందరు ఇస్లామ్ ఏరోధులు గవేచుపుగా చీకట్లల్లో గోప్యంగా తమ వినాశకర కార్యకలాపాలు సాగిస్తా ఉంటే వారిని వెతకడం, ఏరివేసి సంహరించడం జరక్క పోతే ఏమవుతుంది? మహానీయ ఉ మర్(ర) కాలంలో ఏ తలబిరుసు గలవాడయినా ఇలా వ్యవహారిస్తే వాడి పరిస్థితి చూడగిందిగా పరిణమించేది.” అని వెల్లడించారు.

అప్పుడు మహానీయ ఉస్మాన్(ర) తెలిపారు, “మిత్రులారా! ఈ ఉపద్రవం దాని శిఖరానికి చేరుతుంది. దాని తలుపు తెరుచుకోనుంది. నేను దాని అపరాధిని కాను, (ఇన్ఫా అల్లాహ్). దాని విషయంలో ఎటువంటి బాధ్యతనయినా నా నెత్తిన వేసుకునేందుకు భీతిల్లుతున్నాను. ఇంతకూ నేను జనుల కొరకు మేలునే తప్ప మరేమీ చేయలేదు. ఒకటి అనిపిస్తోంది, ఇది దైవప్రవక్త(స) నాకు తెలిపిన మహా ఉపద్రవానికి తొలి ఘట్టమేమో! దాని విషయంలో అయిన నాకు సహనం వహించ వలసిందని ఉపదేశించారు కూడా!!”

ఆ నాయకుల నందరినీ సాగనంపడం జరిగింది. సలహా మండలి కూడా నిప్పుమించింది. వెళ్ళే ముందు మహానీయ ముఅవియా(ర), “ఈ ఉపద్రవం ఏ విధంగా తేలుతుందో, మీరు నా వెంట సిరియాకు పదండి,” అని అర్థించారు. అయితే మహానీయ ఉస్మాన్(ర) మాత్రం తొణకకుండా నేను ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ ప్రవక్తాశీ సాన్నిధ్యం (మదీనా) వదలలేను

అన్నారు. ఆయన రక్షణకు సిరియా నుంచి ఓ సైనిక దళం పంపుతానని ఆయన చెప్పినా, సగర వాసులకు ఇబ్బంది కలుగుతుందని అంగీకరించ లేదు. తాను దేవుని సమృతికి తన అభీష్టాన్ని అంకితం చేసుకున్నానని గట్టిగా చెప్పారు.

సబాయి సంఘం

బిస్రా, కూపా, ఈజిప్పులోని సబాయి వర్గాలు తమ తమ ప్రతినిధి బృందాలను ఏర్పాటు చేసుకుని బయలుదేరాయి. విరంతా మదీనాకు దగ్గర ప్రాంతంలో చేరి నిలిచి పోయారు. ఇది తెలిసిన ఖలీఫా మహానీయ ఉస్మాన్(ర) ఇద్దరు వ్యక్తుల్ని పంపి ఈ రాకకు ఉద్దేశం తెలుసుకున్నారు. వారు వచ్చి, “వారు మీ తప్పిదాలను, అధికారాల దుర్యునియోగాన్ని ఎత్తి చూపి మీ రాజీనామా కోరడానికి వచ్చారట, మీరు తిరస్కరిస్తే మిమ్మల్ని సంహరిస్తారట” అని తెలిపారు.

ఆయన ఇది విని, అటు సబాయాలను ఇటు సహచర మాన్యల్ని పిలిపించి సమావేశం ఒకటి ఏర్పాటు చేశారు. అందులో వారు మొపిన అవాస్తవ అభియోగాలన్నీ విన్నారు. ప్రవక్త సహచర మాన్యలు ఇదంతా చూసి అందోళనా చెందారు, ఆగ్రహాదగ్రులూ అయ్యారు. వారు ముక్క కంరంతో అమీరుల్ మూ'మినీన్నీ అర్థించారు, “పీరి నందరిని పట్టి సంహరించడానికి ఆనతి నివ్వండి” అని. ఆ తరువాత అయిన అలా కాదని, వారి ఒక్కిక్క అభ్యంత రానికి సమంజసంగా, అధార సహితంగా, సంతృప్తికరంగా సమాధానం ఇచ్చారు. ♣

ముఖ్య ఆశయాలు

- సమాజంలో ప్రజాస్వామ్య విలువలు సర్వసామాన్యం కావడానికి, మానవుల మధ్య సోదరభావం పెంపొందడానికి, అంటరానితనం, నిమ్మాన్నతలూ, భేదభావాలు సమసిపోవడానికి, సాంఘిక న్యాయం నెలకొనడానికి ప్రజాచైతన్యాన్ని మేల్కొల్పుడం.
- ముస్లిములు ముస్లిమేతరుల మధ్య సదవగాహన, సామరస్యం ఏర్పరచే వారధిని సృష్టించడం.
- ఇస్లాం, ముస్లింలు, ఇస్లామీయ ఉద్యమం గురించి ఏర్పడి ఉన్న అపార్దాలను, అపోహాలను తొలగించటం.
- ఇస్లాం యొక్క నిజమైన బోధనల్ని ఎలాంటి పొచ్చుతగ్గులు లేకుండా ప్రజలందరికి తెలియజేయడం.

విచ్యుత్తానాల కొన్సెప్టు

- నసీరా బేగం

ఒకసారి పిస్తూ బాదాములతో తయారు చేయబడిన పాయసాన్ని ఖలీఫా హోరూన్ రషీద్ కు సమర్పించటం జరిగింది. ఆ పాయసం ఆయనకు ఎంతగానో నచ్చింది. వెంటనే ఆయనకు విద్యాంసులు, పిథా శాస్త్రవేత్త, ఖాజీ అయిన అబూ యూసుఫ్ యూకూబ్ బిన్ ఇబ్రాహీమ్ జ్ఞాపకమెచ్చారు. ఈ పాయసాన్ని ఆయనకు రుచి చూపించాలని ఆయన ఉప్పిత్తూరారు. ఖలీఫా హోరూన్ రషీద్ విద్యాంసులను ఎంతగానో గౌరవించేవారు. తమ కుమా రులను కూడా గురువులను గౌరవించాలని ఆదేశించేవారు. కనుకనే పాదుపా కుమారులై ఉండి కూడా గురువుకు చెప్పులు తోడిగించ టానికి కూడా వెనుకాడే వారు కాదు. హోరూన్ రషీద్ కూడా విద్యాంసులను అత్యధికంగా తమ రాజభవనంలో ఆతిథ్య మిచ్చేవారు. స్వయంగా దగ్గరుండి తినిపించేవారు. అంతేకాదు తమ స్వహాస్తాలతో నీళ్ళు పోసి వారి చేతులను కడిగించేవారు.

అయితే పిస్తూ బాదాములతో తయారు చేయబడిన ఆ పాయసాన్ని తీనిపించటానికి ఒక రోజు అబూ యూసుఫ్ యూకూబ్ బిన్ ఇబ్రాహీమ్ గారిని ఖలీఫా హోరూన్ రషీద్ అహ్మద్ నించారు. ఖలీఫా అహ్మద్ నాన్ని ఆయన స్వీకరించి రాజ భవనానికి చేరుకున్నారు. ఖలీఫా హోరూన్ రషీద్ తన స్వహాస్తాలతో ఆ పాయసాన్ని ఆయనకు వడ్డించారు. ఆ పాయసాన్ని ఆయన గారు సేవించారు. దాని రుచి ఆయనకు బాగా బాగా నచ్చింది. దానికి ఖలీఫా హోరూన్ రషీద్ చాలా సంతోషించారు; ఇలా అన్నారు : ఓ ఖాజీ గారూ! ఇది పిస్తూ, బాదములతో ప్రత్యేకంగా నా కోసం తయారు చేయబడిన వంటకం. ఇది నాకు ఎంతగానో నచ్చింది. మీకూ నచ్చింది కాబట్టి వారంలో ఒకసారి నా కోసం, ప్రతిరోజు మీ కోసం తయారు చేయస్తాను. మీరు దాన్ని తప్పకుండా తీసుకోండి.

ఖలీఫా హోరూన్ రషీద్ గారి ఈ మాటను విన్న ఖాజీ అబూ యూసుఫ్ బిన్ ఇబ్రాహీమ్ పకపకమని నవ్వారు. ఆయన గారు ఈ విధంగా నవ్వటాన్ని చూసిన ఖలీఫా ఆశ్చర్యచకితులై ఏమిటి ఇలా నవ్వుతున్నారు! కారణమేమిటి? అని అడిగారు. దానికి ఆయన ఈ పాయసం బాదాము విస్తాలతో తయారు చేయబడినది అని విని నాకు నా గురువు గారు చెప్పిన మాటలు,

దైర్యవచనాలు జ్ఞాపక మొచ్చాయి. నా గురించి ఆయన చెప్పిన మాటలను అల్లూహ్ నిజమైనవిగా చేశాడు. దానికి నేను సంతోషిస్తు న్నాను అని చెప్పి ఖాజీ గారు తన జీవిత గాధను ఇలా వివరించారు: విషయమేమిటంటే బాల్యంలోనే నా తండ్రి గారు మరణించారు. నేను అనాధుడినై పోయాను. ఇల్లు గడువటం కష్టమైపోయింది, వస్తులు గడువపలసిన పరిస్థితులు ఎదురుయ్యాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులల్లో నా తల్లి గారు ఒక చాకలి వద్దకు కూలిపని కోసం చేర్చించారు. నేను ప్రతిరోజు పని చేయటం కోసం అతని వద్దకు వెళ్ళిపొట్టి. మార్గమధ్యలో ఇమామ్ అబూ హాసీఫా (రజి) గారి వద్ద కొంతమంది విద్యార్థులు విద్యనభ్యసిస్తూ ఉండటాన్ని నేను చూసేవాట్టి. ఈ దృశ్యం నాకు అత్యంత మనోహరంగా అనిపించేది. ఆ దృశ్యానికి నేను అకర్తుతుడినయ్యాను. రోజు కొఢిసేపు అక్కడ నిలబడి ఆ దృశ్యాన్ని చూసేవాట్టి. ఆ తరువాత అప్పుడప్పుడూ వారితో పాటు కొఢిసేపు కుర్చుని ఇమామ్ గారి బోధనలను ఆలకించేవాడిని. ఈ తక్కుంలో పని చేయుటానికి వెళ్ళి వాడిని కాదు. దాని కారణంగా కూలి డబ్బులు లభించేవికావు. మళ్ళీ పస్తులు గడువపలసిన పరిస్థితులు ఎదురుయ్యావి. నేను రోజు ఇమామ్ గారి తరగతికి హజరతయ్య వాట్టి. కొఢిసేపటికి నా తల్లిగారు అక్కడికి వచ్చే వారు. నాకు నచ్చజెపి పనికి పంపించేవారు. ప్రతిరోజు ఇలానే జరుగుతూ ఉండేది. ఇమామ్ గారు కూడా ఈ విషయాన్ని గమనించేవారు. ఒకరకు అమ్మా! నీ కొడుకు చదువులో ఆసక్తి చూపిస్తున్నాడు. ఇది చాలా మంచి విషయం అతడిని చదవనివ్వు అని తల్లి గారిని కోరారు. ఇమామ్ గారు దయచేసి మా అబ్బాయిని పని చేయుటం కోసం పంపించండి. లేకపోతే మేం పస్తులు ఉండవలసి పస్తుంది అని నా తల్లిగారు ఆయన్ని కోరారు. చివరకు నేను తల్లిపోటు బయలుదేరి చాకలి వద్దకు పనికి వెళ్ళిపోయాను. రోజంతా పనిచేసి డబ్బులు తీసుకొని వచ్చి మా అమృగారికి ఇచ్చాను. రెండో రోజు పని చేయుటానికి వెళ్లున్నానని చెప్పి మళ్ళీ ఇమామ్ గారి వద్దకు వెళ్ళి తరగతిలో కూర్చున్నాను. ఇమామ్ గారు నన్ను తన దగ్గరకు పిలుచుకుని నువ్వు పనిచేస్తే నీకు లభించే డబ్బులు నేను ఇస్తాను. నీవు రోజు నా వద్దకు

వచ్చి చదువు నేర్చుకో అని అన్నారు. ఇమామ్ గారి నోట ఈ మాటలు విను నేను సంతోషంతో ఉభీతబ్బిబ్బి పోయాను. ఇక రోజు ఇమామ్ గారి తరగతికి వచ్చి చదువు నేర్చుకోసాగాను. నేను కొన్ని రోజులపాటు పనికి రాకపోవటాన్ని గమనించిన ఆ చాకలి మా ఇంటికి చేరుకుని నా తల్లి గారితో విషయం వివరించాడు. నా తల్లి గారు ఆందోళనకు గుర్తై మళ్ళీ ఇమామ్ గారి వద్దకు వచ్చి విషయాన్ని వివరించారు. దానికి ఇమామ్ గారు ఇలా అన్నారు; అమ్మా! మీ అభ్యాయిని చదువుకోనివ్వు. డబ్బులు నేను ఇస్తాను. ఇన్నాఅల్లాహో! నీ కొడుకు చదివి చాలా గొప్ప వాడవుతాడు. అతని విద్య శుభాల ద్వారా మీరు పిస్తా, బాదాములతో తయారుచేసిన పాయసాన్ని సేవిస్తారు. ఆయన గారి మాటలు విను నా తల్లిగారు నన్ను చదువుకోవటానికితే అనుమతినిచ్చారు. కానీ పేదవాళ్ళమైన మనం ఎక్కడ? పిస్తా బాదాముల పాయసమెక్కడ? అని ఆలోచించసాగారు. చివరకు నేను ఇమామ్ గారు ఇచ్చే భత్యం ద్వారా చదువుకుని ఇక్కడకు చేరాను. గౌరవప్రదంగా మీ చేతులతో పిస్తా బాదాముల పాయసాన్ని సేవించాను. మా గురువు గారి మాటలు అక్కరాల నిజమయ్యాయి అని సంతోషిస్తున్నాను.

హాజర్త ఇమామ్ అబూ హానీఫా(రజి) పేద బాలుడైన అబూ యూసుఫ్ బిన్ ఇబ్రాహీమ్లో ఉన్న ప్రతిభా పాచవాలను గుర్తించి ప్రత్యేక శ్రద్ధను కనబరిచారు. చక్కని శిక్షణ గరిపారు; ఉన్నతమైన విద్యను నేర్చారు; ఎన్నో నైతిక విలువలను బోధించారు. అవన్నీ నేర్చుకున్న ఆ బాలుడు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించి చక్కగా నెరవేర్చారు. ఇమామ్ అబూ హానీఫా(ర)గారు తన శిష్యానికి నేరీన కొన్ని నైతిక విలువలు ఇవి:

- 1) ప్రజలతో అనవసరంగా మాటల్డాడకు. ఒకవేళ వారే స్వయంగా ఏ విషయం గురించైనా ప్రశ్నాప్తి దానికి తప్పకుండా సమాధానం ఇప్పు.
- 2) తోటి యువకులతో ముచ్చట్లలో సమయాన్ని వృధా చేయకు. అటువంటి ముచ్చట్లు ఘర్షణలకు దారి తీస్తాయి. ఇంకా అనవసరంగా బజారుల్లో సంచరించకు.
- 3) అత్యధికంగా నవ్వకు. అధికంగా నవ్వటం వల్ల హృదయం మృతి చెందుతుంది.
- 4) దిక్కులు చూస్తూ నడవకు. నేలపై దృష్టి పెట్టి నడువు.
- 5) లేఖికి గుర్తైనట్లయితే ఎవరి మందు పేదరికాన్ని గురించి ప్రస్తావించకు. హందాతనాన్ని ప్రదర్శించు.

- 6) లోభత్వానికి గురికాకు; అత్యాశను దరిచేరనీయకు.
- 7) ధర్మసమ్మతమైన విషయాలలో ఖర్చు చెయ్యటానికి వెనుకాడకు.
- 8) దైర్య సాహసాలు గల వ్యక్తిగా రూపొందు. ఎందుకంటే అధైర్యవంతుడైన వ్యక్తికి ప్రజల దృష్టిలో ఎలాంటి గౌరవమూ ఉండదు.
- 9) ఎవరైనా నిన్ను ఏ విషయంలోనైనా సలహా అడిగితే దైవ సంతోషం కోసం మంచి సలహానివ్వు.
- 10) ప్రజల రహస్యాలు బహిర్భాతం చెయ్యకు. ఆ రహస్యం వల్ల ఎదుటి వారికి నష్టం కలిగే పరిష్కారి ఉన్నప్పుడు.
- 11) మహారాజులు, ధనవంతులు అయిన వారి ఇంటి పక్కన, నిపుణులు కట్టుకోకు.
- 12) ప్రతి నెల కొన్ని రోజులపాటు ఉపవాస ప్రతాన్ని పాటించు. నిన్ను చూసి ఇతరులు కూడా ఉపవాసప్రతాలను పాటిస్తారు.
- 13) నమాజులు చేసిన తరువాత అల్లాహో నామస్మరణ కోసం, ఖుర్జాన్ గ్రంథ పారాయణం కోసం ప్రత్యేకంగా సమయాన్ని కేటాయించు.
- 14) ప్రజలలో ఉన్నప్పుడు అత్యధికంగా అల్లాహోను గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఉండు. నిన్ను చూసి ప్రజలు కూడా అల్లాహోను స్మరిస్తారు; దాని ప్రతిఫలం నీకూ లభిస్తుంది.
- 15) ప్రజలతో సంభాషించేటప్పుడు నోటిని పెద్దగా విప్పి మాటల్డాడకు, కంఠస్వరాన్ని అత్యధికంగా పెంచకు.
- 16) ప్రజల పట్ల జాగ్రత్తగా మసలుకో. ప్రజలలో ఉన్నప్పుడు అల్లాహోతో ఎలా భయపడతావో, ఒంటరిగా ఉన్నప్పుడు కూడా అల్లాహోతో అలాగే భయపడు.
- 17) ప్రజలు నడిచే మార్గాలపై ఏనాడూ కూర్చోకు. అత్యవసరమైన పరిష్కారుల్లో కూర్చోవలసి వచ్చినప్పుడు మస్జిదులోకి వెళ్ళి కూర్చో.
- 18) బజారుల్లో కూర్చోని బహిరంగంగా తినకు. మస్జిద్లోనూ తినకూడదు.
- 19) సాధారణ ప్రజలు చేసే ఆరాధనలనే చేసి ఊరుకోకు. అత్యధికంగా ఆరాధనలు చెయ్యి లేకపోయినట్లయితే నీకూ వారికి మధ్య తేడా ఏమీ ఉండదు.
- 20) ఏ రాజు అయినా నీకు పోయాడా ఇష్టదలిచినప్పుడు, నీకున్న జ్ఞానం కారణంగా నీకు ఆ పోయాడా ఇన్నున్నట్లు నమ్మకం ఏర్పడనంతవరకు నీవు దాన్ని స్వీకరించకు.

కేరళలో భర్త మరణించిన ముస్లిం మహిళ జీనత్కు ముగ్గురు పిల్లలు ఉన్నారని, అందువల్ల ఆమె తన పెద్ద కొడుకును తన సాంత జంట్లోనే వివాహం చేసుకుందని సేర్కూంటూ అంధ భక్తులు, బీజేపీ ఐటి సెల్ కార్యకర్తలు ఒక చిత్రాన్ని సోపల్ మీడియాలో వైరల్ చేశారు. ముస్లిములను, ఇస్లామును అప్రతిష్ఠాపిల్లలు చేసే నీచాతినీచమైన చర్యల్లో ఇది ఒకటి. శ్వేతా శ్రీవాష్టవ అనే ఎక్కు ఎక్కుంటు షేర్ చేసిన ఫోటో ఇది. ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ స్వయంగా పాలో చేస్తున్న ఎక్కుంట్ ఇది. కాబట్టి బీజేపీతో ఉన్న సంబంధం అర్థమైపోవాలి. ఆట్లో న్యాన్స్కు చెందిన ముహమ్మద్ జ్యాబైర్ ఈ మొత్తం వ్యవహారం చిట్టా విప్పారు. చిత్రంలో కనిపించే మహిళ, పూలమాల ధరించిన యువకుని తల్లి. ఆ అబ్బాయి దివ్య ఖుర్బాన్ పారాయణం పూర్తి చేసిన సందర్భంగా జరిగిన అభినందన కార్యక్రమం ఇది. ప్రధాని పాలో అయ్యే బీజేపీ ఐటి సెల్ ఇలాంటి తప్పుడు ప్రచారాలు ఇప్పటికి వేలాది సార్లు చేసింది. కొన్నిసార్లు ఒక సినిమా నన్నివేశాన్ని కత్తిరించి, దాని ఆధారంగా ముస్లింలపై దాడి చేయడం, కొన్నిసార్లు మరొక దేశం వీడియోను చూపించి ముస్లిములతో పాటు బీజేపీతర ప్రభుత్వాలున్న కేరళ, పశ్చిమ బెంగాల్లోని పాలక పక్కాలను, ప్రతిపక్ష పార్టీలను లక్ష్యంగా చేసుకోవడం జరుగుతూ వస్తునే ఉంది.

ఇటీవల టీవింసీ ఎంపీ మహిళా మొయిత్రా గురించి ఇలాంటి

ఆరాచీకాలకు ఆంతర్జంతు

అబద్ధాలు ప్రచారం చేశారు. తన ఆరోగ్య రహస్యం ఏమిటని అడిగిన ప్రశ్నకు మహిళా కేడిగుడ్లు ఇంగ్లీషులో ఎగ్గి అని జవాబిస్తే దాన్ని ఈ మతతత్త్వ గుండాలు సెక్స్ అని మార్పి ప్రచారం చేశారు. వారణాసిలో బెనారస్ హిందూ విశ్వ విద్యాలయంలో విద్యార్థినిపై తుపాకీ గురిపెట్టి అత్యాచారానికి పాల్పడు తున్న ఐటి సెల్ అనుచరులు పట్టుబడ్డారు. బీజేపీ ఐటి సెల్ అధిపతి అమిత్ మాలవీయ పళ్ళిమ బెంగాల్లో మహిళలను వాడుకున్నాడని, అయిన అందమైన అమ్మాయిలను డిమాండ్ చేసేవాడని బీజేపీ, ఆర్ఎన్ఎస్ నాయకులు స్వయంగా ఆరోపించారు. అమ్మాయి ఎంత అందంగా ఉంటుందో, అంత పెద్ద పదవి ఇస్తామనేవాడట. మధ్యప్రదేశ్‌ని మండ్లాలో బ్రాకీండ్ పండుగకు ముందు 11 ముస్లిం కుటుంబాల ఇణ్లను బుల్లోజిర్లతో ధ్వంసం చేశారు. వారి ఇండ్లలో గొడ్డుమాంసం దొరికిందనే ఆరోపణతో ఈ పనికి పాల్పడ్డారు. ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్యంలో, వందలాది కోర్పులు, డజన్ కోర్ట్ హైకోర్టులు, సుప్రీంకోర్పు అన్నే మౌనంగా ఉన్నాయి. దేశంలో సామాజిక వాతావరణం కలుషితమవుతోంది. బ్రాకీండ్ ఒక రోజు ముందు, జూన్ 16 ఉదయం, మధ్యప్రదేశ్‌ని మండ్లాలోని బైంసాగ్రామంలో 11 ముస్లిం కుటుంబాల ఇణ్లను బుల్లోజిర్లు కూల్చి వేశాయని అలీజా నూర్ ది క్షీంట్ లో రాశారు. నీరీం అనే వ్యక్తి గొవధలో పాల్గొన్నాడని, అతని ఇంటి నుండి ఆవు మాంసం

దొరికిందని ఆరోపణ. 18 ఏళ్ల తజియా ఖురేషీ తండ్రి అసీమ్ ఖురేషీ కూడా ఈ కేసులో నిందితుడు. పాద్మచే అరుగంటలకు ఇంటికి చాలా మంది పోలీసులు వచ్చారని, అమ్మమ్మ వర్ధంతి కవడంతో అప్పటికే మా ఇంట్లో చాలా మంది ఉన్నారని, పోలీసులు మా ఇంట్లోకి ప్రవేశించి ప్రిజ్ తెరిచి చూశారని అని తాజియా చెప్పారు. పోలీసులు ఇంట్లో వస్తువులను ధ్వంసం చేశారు, గోవధలో ఎవరు పాల్గొన్నారని పోలీసులు అడిగారట, మాకు ఏమీ తెలియదని చెబితే పోలీసులు బెదిరించడం ప్రారంభించారట. బుల్లోజర్ వస్తే మీరు అన్ని చెప్పడం ప్రారంభిస్తారన్నారట. జూన్ 16న ఇల్లు కూల్చివేశారు. ఇది ప్రపంచంలోని అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్యంలో పరిస్థితి. తినడానికి తిండి, కట్టబుట్టలు కూడా మిగలని పరిస్థితిలో ఉన్నామని ఆ కుటుంబం చెప్పింది. అంటే, సంతోషకరమైన పండుగ ఉండాల్చిన రోజున, అన్ని వైపులా సంతాపం ఉంది. నాలుగు నెలల తరువాత వివాహం జరగ వలసిన యువతి తాజియా ఇంటి పరిస్థితి ఇది. పోలీసులు గొడ్డు మాంసం అని పిలిచే నసీర్ ఇంట్లో దొరికాయని, కానీ పోలీసులు అందరి ఇండ్లుపై ఎందుకు పడ్డారని బాధితులు అడుగుతున్నారు. అయినా ఒకవేళ ఇంట్లో గొడ్డు మాంసం దొరికితే దానిపై చట్టప్రకారం కేసు నమోదు చేయాలి. ఇల్లను కూల్చివేయడం ఏమిటి? అయితే స్టోనిక ఎస్సీ మాత్రం గొడ్డు మాంసం, కూల్చివేతలు రెండు వేర్యేరు విషయాలు అంటున్నారు. మాంసం కారణంగా కూల్చివేతలు జరగలేదంటున్నారు. ఇల్లా కల్పక్ కూడా ఇలాగే అంటున్నారు. అక్రమంగా కట్టిన ఇండ్లు కాబట్టి కూల్చేశామని అంటున్నారు. ఇది ప్రభుత్వ భూమి అని తమకు ఎవరు ఎప్పుడు ఎందుకు చెప్పలేదని బాధితులు అడుగుతున్నారు. మాకు నోటిసు ఇచ్చినట్లయితే ఇక్కడ ఇంటిని కట్టేవాళ్లమే కాదంటున్నారు. అదే భూమిలో ఇంకా కొన్ని ఇట్లు మిగిలి ఉన్నాయట. పీటిని పోలీసులు కూల్చివేయలేదు. అదే భూమిలో కొన్ని ఇల్లను కూల్చివేయడం, కొన్ని ఇల్లను విడిచి పెట్టడం గురించి కల్పక్ మాట్లాడుతూ, ఇల్లా యంత్రాంగ సూచనల మేరకు ఆ ఇల్లను తొలగిస్తామని స్థానికులు హామీ ఇచ్చినందున కొన్ని ఇల్లను వదలివేశారని చెప్పారు. పత్రాల ప్రకారం, ప్రజలు దశాబ్దాలుగా అక్కడ నివసిస్తున్నారు కదా అని అడిగినప్పుడు దశాబ్దాలుగా అక్కడ నివసిస్తున్నారనే సమాధానం వచ్చింది, అంటే భూమి వారికి చెందినదని అర్థం. ఇదంతా గొడ్డుమాంసం ఆరోపణలతో జరిగిన చర్య అన్నది అర్థమవుతూనే ఉంది. అక్కడ ఒక వ్యక్తి ఇంట్లో గొడ్డు మాంసం దొరికిందనే ఆరోపణలతో ఇండ్లు కూల్చేశారు. ఒక మహిళ మాకు థరించడానికి దుస్తులు కూడా లేవని అన్నారు. ఈ ప్రశ్నలకు ఎవరు సమాధానం ఇస్తారు.

తీర్పులు చెప్పే అధికారం పోలీసుల చేతుల్లో ఉంటే, అప్పుడు కోర్టుల పెద్ద భవనాలు ఎందుకు? ఇక్కడ భూముల ధరలు పెరిగాయి. ఈ భూములకు భారీ మొత్తాలు దొరుకుతాయి. చాలా మంది సంపాదించుకుంటారు, నేతల జేబులు నింపుతారు. దేశవ్యాప్తంగా దాదాపు అన్ని జిల్లాల్లో దిగువ కోర్టులు ఉన్నాయి, వందలాది మంది న్యాయమూర్తులు ఉన్నారు. డిలీలో సుప్రింకోర్టు ఉంది. కోర్టు పని పోలీసులు చేస్తున్నప్పుడు కోర్టులు ఏం చేస్తున్నట్లు? ప్రజలు సౌపర్ మీడియాలో ఇప్పుడు ప్రశ్నప్పు న్నారు. న్యాయవ్యవస్థపై నమ్మకం పతనమవుతోంది. హిమాచల్ ప్రదేశ్ జరిగిన సంఘటన చూడండి. ఒక ముస్లిం వ్యక్తి వాటాప్పలో తాను ఖుర్బానీ చేశాని రాశాడు. అతని దుకాణాన్ని ధ్వంసం చేశారు. అతను గోవధ చేసి ఉంచే న్యాయస్థానం శిక్షించాలి. ప్రజలను శిక్షించే హక్కును ఎవరిచ్చారు అనేది ప్రశ్న. హిమాచల్ ప్రదేశ్ లోని నహోన్ నుండి 16 మంది ముస్లిం దుకాణ దారులు తరిపోవలసి వచ్చింది. పోలీసులు ప్రెక్షకులయ్యారు. బిబెపీ ప్రభుత్వాలు న్యాయం చేస్తాయనే ఆశ కూడా లేదు. కానీ హిమాచల్ లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉంది, అక్కడి పోలీసులు ఎందుకు మానంగా ఉన్నారు అనేది ప్రశ్న.

దుకాణాన్ని ధ్వంసం చేసిన గుంపును హిమాచల్ పోలీసులు అరెస్టు చేస్తారా. కేసు నమోదు చేస్తారా వారికి ఏదైనా శిక్ష పడుతుందా? బుల్లోజర్ తీర్పు ఇచ్చే అధికారం ఇప్పుడు పోలీసులకు ఇచ్చినట్టే ఇలాంటి తీర్పులు ఇచ్చే అధికారం అల్లరిమూకల గుంపుకు కూడా లభించిందా? మతతత్వ గుండాలు అబద్ధాల ప్రచారంతో తల్లి కొడుకును పెళ్ళి చేసుకుందని పేశారెత్తిస్తే ఆ తల్లికొడుకుల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది? నా మతం కారణంగా నా తల్లితో నాకు సంబంధం అంటగట్టిన దేశంలో పుట్టినందుకు ఆ కొడుకు ఏమనుకుంటాడు? మధ్యప్రదేశ్ లో ఇల్లను కూల్చివేసిన వారు, తినడానికి అహం లేనివారు, నివసించడానికి వైక్పు లేనివారు, ధరించడానికి దుస్తులు లేనివారు, వివాహికి ముందు రోడ్చునపడి కట్టబుట్టలతో నిలబడిన అమ్మాయి మనస్సులో ప్రజాస్వామ్య భారతదేశ చిత్రం ఎలా ఉంటుంది? హిమాచల్ ప్రదేశ్ లోని యూపీకి చెందిన జావేద్ దుకాణంలో దోహిం తర్వాత పారిపోవాల్సి చెప్పిన 16 మంది ముస్లిం దుకాణదారులు మనోభావాలు ఎలా ఉంటాయి? పిల్లలే దేశ భవిష్యత్తు. గత సంవత్సరం సుప్రింకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన తరువాత, ప్రధాన న్యాయమూర్తి చంద్రచాడ్ మాటల ద్వారా మాత్రమే కాకుండా చర్యల ద్వారా న్యాయవ్యవస్థపై ప్రజల నమ్మకాన్ని పెంచుతానని దేశ ప్రజలకు హామీ ఇచ్చారు. ఆ హామీ గురించి ప్రశ్నించాల్సిన సమయం వచ్చింది.

టెంబుర్గులో ఏం జంగింది?

గీటురాయి డెస్క్

పార్శ్వమొంటులో ఎంపీల ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమం జరిగింది. సమాజ్ వాది పార్శ్వ నాయకుడైన అభిలేష్ యాదవ పార్శ్వీకి చెందిన 37 మంది ఎంపీలతో కలిసి తమ పార్శ్వ అయిన ఎర టపీ ధరించి పార్శ్వమొంటుకు అట్టహసంగా వచ్చారు. ఆయన ఒక చేత్తో రాజ్యంగం ప్రతిని మరో చేత్తో అయోధ్య నుంచి గలిచిన అవధేశ్ ప్రసాద్ను పట్టుకురావడం ఆసక్తికరం. అవధేశ్ ప్రసాద్ అయోధ్య నుంచి గలిచారు. అక్కడ భారతీయ జనతా పార్శ్వ సీనియర్ నాయకుడు లల్లూ సింగ్ ఎన్సికల్ బిడిపోయారు. బీజేపీ అయోధ్యలో తేలిగూ గలుస్తుందని చాలా మంది అనుకున్నారు. అక్కడ బీజేపీ రాముడి గుడి కట్టింది. అలయం అసంపూర్ణంగా ఉంటేనేం ప్రాణప్రతిష్ఠ చేసేశారు. అదే అయోధ్యలో భారతీయ జనతా పార్శ్వ బిడిపోయింది. అయోధ్య నుంచి ఇప్పుడు వస్తున్న వార్తలు గమనించదగ్గవి. ఆ తర్వాత గోదీ మీడియా చానళ్లు అయోధ్యపై అక్కను వెళ్గక్కారు. అయోధ్యకు వెళితే అక్కడి వారి నుంచి నీళ్ల పాకెట్ కూడా కొనరాదన్నారు. ఈ లోగా వర్షాలు మొదలయ్యాయి. అయోధ్యలో రామమందిరం కోసం రామ్ పథ్ వేశారు. ఈ రోడ్సు నిర్మాణం కోసం వందలాది మంది ఇళ్లను ధ్వంసం చేశారు, దుకాణాలు పడగొట్టారు. ప్రజలు ఉపాధి,

నిలువనీడ కోల్పోయారు. ఈ 13 కిలోమీటర్ల రహదారిని నిర్మించడానికి సుమారు 4500 ఇళ్లు పడగొట్టారు. రాకేష్ కుమార్ గుప్తా అనే వ్యక్తి 1998లో తన మూడు అంతస్తుల ఇంటిని నిర్మించాడు, మార్కెట్ ప్రకారం దీని విలువ ప్రస్తుతం సుమారు 80 లక్షలు. అతనికి ఇచ్చిన పరిషోరం కేవలం 8 లక్షలు మాత్రమే అని చెప్పాడట. రామమందిరం తర్వాత అయోధ్యకు కొత్త పరిశ్రమలు వస్తాయన్నారు. ఇది పర్యాటక ప్రదేశంగా మారిపోతుం దన్నారు. కాని తొలివాన కురవంగానే అయోధ్యలోని ప్రతి మూల నుండి ఫోటోలు వస్తున్నాయి. గుంతలు పడిన రోడ్లు కనిపిస్తున్నాయి. అంటే ఇప్పటి పరకు చెప్పిన అభివృద్ధి ప్రచారం అంతా ఒక నాటకమేనా. అయోధ్యలో భాకుంభకోణాలు జరిగాయన్న ఆరోపణలు బలంగా వినిపిస్తున్నాయి. భారతీయ జనతా పార్శ్వతో సంబంధం ఉన్న వ్యక్తులు కోట్లాది రూపాయలు సంపాదించారనే ఆరోపణలు న్నాయి. ఈ రోడ్ నిర్మాణంలో ఎంత అవినీతి జరిగింది? తూర్పు ఉత్తర ప్రదేశ్లో భారీ వర్షాలు మామూలే. అక్కడ వర్షం ప్రభావాన్ని తట్టుకునేలా ఇళ్లు కట్టుకుంటారు. కాని రాముడి పేరు చెప్పుకుని, రాముడి గుడికి వెళ్లి దారి అని కట్టిన రోడ్సు మొదటి వానకే

గుంతలు పడింది. ఇలాగే ముంబయిలో అటల్ సేతు కట్టారు. హీరో హీరోయిన్లను పిలిచి ప్రారంభించారు. అక్కడ కూడా ఇదే పరిస్థితి చూశాం. అయ్యాధ్యలో నిర్మించిన స్టేషన్లోని నాలుగు గోడలు కూడా కూలిపోయాయి. అయ్యాధ్యలో కోట్ల రూపాయల భూమి కుంభకోణాల ఆరోపణలు వచ్చినా ఎవరూ దర్శావు చేయలేదు, గుజరాత్లో ఒక వంతెన నిర్మించారు, ప్రజలు దానిని చూడటానికి వెళ్లారు, అది కూలిపోయింది. బీహోర్లో వంతెనలు కట్టారు. అక్కడ కూడా ఇదే పరిస్థితి. నీట పరీక్షలు జరిగాయి. పేపర్ లీకేజీ ఆరోపణలు. దేశంలో భలే విచిత్రమైన పరిస్థితి ఉంది. ఈ దేశ భద్రతకు బాధ్యత వహించే దోవల్ గారి ఇధరు కుమారులలో ఒకరు ఇంగ్లాండ్ పౌరుడు, ఇంకొకరు అమెరికా పౌరుడు. మన విదేశాంగ మంత్రి జైశంకర్ సాహాబ్ కుమారుడు కూడా అమెరికా పౌరసత్వం కోసం దరఖాస్తు చేసుకుంటున్నారని తెలిసింది. దేశంలో పరిస్థితి ఏమిటంటే, కాస్త డబ్బున్నవాళ్ళు తమ పిల్లలను విదేశాల్లో సెటిల్ చేయాలనుకుంటున్నారు. ఎందుకంటే ఈ దేశంలో సమయానికి పరీక్షలు జరగవు. పేపర్లు లీక్ అవుతాయి. ఉపాధి లేదు. ఉద్యోగాలు లేవు. జరుగుతున్న అభివృద్ధి ఏమిటంటే, మొదటి వర్షంలో వేసిన రోడ్స్ గుంతలు పడతాయి. అయ్యాధ్యలో వేసిన రామ పథ్ కేవలం విపపి రాకపోకల కోసం ఆరు నెలలు లేదా ఎనిమిది నెలలు ఉంటే చాలనుకుని వేశారా? అయ్యాధ్యలో రామ పథ్ నిర్మించిన వారికి అయ్యాధ్యలో ఎలాంటి వర్షం పడుతుందో తెలియదా? అయినా గుంతలు ఎలా పడ్డాయి? ఇందులో అవినీతి ఉంది. ఎవరికి కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చారో చూస్తే అవినీతికి మూలాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో అర్థం అవుతుంది. కానీ ఇవన్నీ విచారించేది ఎవరు? ప్రాణప్రతిష్ఠ కోసం బడానేతలు అక్కడికి వెళ్ళడం రావడం అన్ని అయి పోయాయి. ఫోటో సెపన్లు అయిపోయాయి. ఇప్పుడు అయ్యాధ్యలో రోడ్స్ చింత కేవలం అక్కడి స్థానికులకే ఉంటుంది. అందుకే అక్కడ ప్రజలు ఎవరికి ఓటు వేయాలి, ఎవరికి ఓటు వేయకూడదు అనేది ఆలోచించారు. వారికి మొత్తం వ్యవహారాలు తెలుసు. 1990 నుండి జరుగుతున్నదంతా చూస్తూ వచ్చారు. రామ మందిరం ఉద్యమం పేరిట ఎంత మంది నాశనమయ్యారో, ఎంత మంది కుబేరులయ్యారో అంతా వాళ్ళు చూశారు. ప్రాదరాబాద్ నుండి అయ్యాధ్యకు నేరుగా విమానాలు ఇస్తామని స్టైన్ జెట్ చాలా గర్వంగా చెప్పింది. దేశవ్యాప్తంగా ఇతర ప్రదేశాల నుండి విమానాలు ప్రారంభమవుతాయిను ప్రకటనలు ఆర్థాటంగా వచ్చాయి. కానీ చాలా నగరాల నుండి విమానాలు ఇప్పుడు రద్దు చేయబడ్డాయి. క్లూప్టంగా జరిగిందేమిటంటే, అయ్యాధ్యలో ఈ నిర్మాణాలకు ఇళ్ళ కూల్చారు. దుకాణాలు కూల్చారు. రోడ్స్ వేశారు. గొప్పగా చానళ్ళలో చూపించారు. కానీ ఇప్పుడు ఈ గుంతలు ఏమిటే, కాంట్రాక్ట్, ఇంజనీర్లు ఎంత తిన్నారు. ఏది ఏమైనా అయ్యాధ్య ప్రజలు ఓజేపేని ఎందుకు ఓడించారో అర్థం కావడం లేదా?

యుక్తరిణి విష్వవాదం చేతనవైదు

శ్రీ గుణరామ
పత్రాశిస్ట్ ఫామలె ప్లాటాయి

ఒక వారం చ్ఛవండి
ప్రతి వారం చ్ఛువుతారు!

దండ్రా వివరాలు

విడిప్రతి	₹ 15
ఆరు మాసాల చండా	₹ 375
సాలుసం చండా	₹ 750

ఆన్లైన్ ద్వారా పైకం చెల్లించి
గీటురాయి వారపత్రికను
తెప్పించుకోవచ్చు.

బ్యాంక్ అకొంట్ వివరాలు
GEETURAI WEEKLY
Central Bank of India,
Noor Khan Bazar Branch, Hyderabad
A/c. No. 1042789768
IFSC Code. CBIN0282407

లేదా

ప్రొకాన్ని యం.టి. లేక డి.డి. ద్వారా కూడా
పంపవచ్చు. డి.డి ద్వారా పంపదలిస్తే
డి.డి.ని ‘**Geeturai Weekly**’
పేర మాత్రమే తీయాలి.

GEETURAI WEEKLY
SANDESHA BHAVANAM, LAKKADKOT,
CHATTA BAZAR, HYDERABAD - 500 002.
Phone: 24564583, 24576237
E-mail: geeturaiweekly@gmail.com

తఫ్ఫీముల్ ఖుర్జెన్: మౌలానా సయ్యద్ అబుల్ ఆలా మౌదూది ఖుర్జెన్ అవగాహనం: ఎస్.ఎమ్. మలిక్

89 అయితెలు

43. అజ్జి జుల్లువ్

31-32 వారంటారు, ఈ ఖుర్జెన్ రెండు నగరాల పెద్ద మనుషులలో ఎవరికైనా ఎందుకు అవతరించలేదు? అని. నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పంచేవారు ఈ జనులా ఏమిటీ? ప్రపంచ జీవితంలో వారి మనుగడ సాగడానికి ఒనరులనయితే మేము వీరి మధ్యన పంచిపెట్టాము. వీరిలో కొందరికి మేము మరికొందరిపైన ఎన్నో రెట్ల ఆధిక్యతనిచ్చాము, వీరు ఒకరి ద్వారా మరొకరు సేవలు పొందాలని.³¹ మరి నీ ప్రభువు కారుణ్యం, (వీరి ధనవంతులు) ప్రోగుచేసుకుంటున్న సంపదలకన్నా ఎంతో ఆధికంగా విలువయినది.³²

(31వ పాదసూచిక గత సంచిక తరువాయి)

ఒకరిని అంగస్థాపువం గలవానిగా చేస్తే మరొకరిని అంగ వికలునిగా, కాళ్ళు చేతులు చచ్చుబడినవానిగా, గుడ్డివానిగా, చెవిలీ, మూగవానిగా చేశాము. ఒకరిని శ్రీమంతుని సుపుత్రుడుగా చేస్తే మరొకరిని నిరుపేదకు కొడుకుగా చేశాము.

ఒకరిని వికసిత జాతి వ్యక్తిగా మరొకరిని బానిన లేదా వెనుకబడ్డ జాతిలోని వ్యక్తిగా పుట్టించాము. ఈ పుట్టుక భాగ్య నిర్మాణంలో ఎవరూ ఏమాత్రం జోక్యం చేసుకోలేరు. మేము ఎవరిని ఏ విధంగా చేస్తే అతను అలాగే రూపొందడానికి వివశుదు. ఈ విభిన్న పుట్టుకల ప్రభావం ఏది ఎవరిపై పడుతుందో దాన్ని మార్చడం ఎవరి తరమూ కాదు. ఇంకా మానవుల మధ్య ఉపాధి, శక్తి, గౌరవం, ప్రతిష్ఠ, సంపద, అధికారం మొదలయిన విషయాల పంపిణి కూడా మేమే చేస్తున్నాము. ఎవరికి మా తరపున ఉన్నతి ప్రాప్తిస్తుందో వారిని ఎవరూ పడగొట్టజాలరు. మరెవరిపై మా తరపున పతనం, కీళించ దశ ప్రాప్తిస్తుందో వారిని దిగజారుడు నుండి ఎవరూ కాపాడలేరు. మా నిర్ణయాలకు ప్రతిగా మానవుల సమస్త యత్నాలూ, ఉపాయాలూ మూటకట్టుకోతాయి. ఈ విశ్వ జనీన దైవత్వపు ఏర్పాటులో ఈ జనులు, విశ్వస్వామి ఎవరిని తన ప్రవక్తగా చేయాలో, ఎవరిని కాదో అనే విషయం తాము నిర్ణయించాలని కోరుకుంటున్నా?

మూడవమాట ఏమిటంటే, దైవత్వపు ఈ ఏర్పాటులో ఒక శాశ్వత నియమం పాటించడం జరిగింది. అది, సర్వం ఒకరికి లేదా సర్వం సర్వులకూ ఇవ్వరాదు అన్నది. కళ్ళు తెరచి

చూడండి. మానవుల మధ్య మీకు ప్రతి చోటూ వ్యత్యాసమే తప్ప మరేదీ కానరాదు. ఒకరికి ఏదయినా విషయం మేము ప్రసాదిస్తే వారిని మరేదయినా విషయానికి దూరం చేశాము, అది మరొకరి కెవరికయినా ప్రసాదించాము. ఇది ఇలా చేయడంలో గల విజ్ఞత, ఏ ఒక్కరూ మరో మానవుడి పట్ల నిరపేక్షాపరులు కారాదన్నది. ప్రతి ఒక్కడూ ఏదో ఒక విషయంలో ఇతరులపై ఆధారపడి ఉండాలి. అలాంటప్పుడు ఈ తెలివితక్కువు ఆలోచన మీ మస్తిష్కంలో ఎలా పుట్టింది, మేము షోదా, అధికారం ఇచ్చిన వారికి దైవదౌత్యమూ ఇప్పాలని? అలా అయితే బుద్ధి, జ్ఞానం, సంపద, సౌందర్యం, శక్తి, అధికారం, ఇంకా ఇతర పరిణత విషయాలన్నీ ఒకరి లోనే ప్రోగుచేయాలని, ఒకరికి ఏదయినా ప్రాప్తం కాకపోతే మరో విషయమేదీ అతనికి ఇప్పురాదని కూడా మీరు అంటారా ఏమిటీ?

32. ఇక్కడ దైవ కారుణ్యం అంటే ఆయన ప్రత్యేక కారుణ్యం, దైవదౌత్యం అని ఉద్దేశం. భావమేమిటంటే, మీరు మీ శ్రీమంతులను ఎవరినయితే వారి ధనం, అధికారం, పెద్దరికం కారణంగా మహా మహులని తలుస్తున్నారో వారు, ముహుమ్మద్ అబ్దు అబ్దుల్లాహో (సల్లలూహు అలైహి వ సల్లమ్)కు ఇవ్వబడిన సంపదకు అర్పలుకారు. ఈ సంపద ఆ సంపదకన్నా ఎన్నో రెట్లు ఉన్నత మయింది. దీని అర్పతకు ప్రమాణం పూర్తిగా భిన్నమయినది. మీ చౌధరీ గారు, సేటుగారు ప్రవక్త కావడానికి అర్పుడని మీరు భావిస్తే అది మీ మస్తిష్కపు దిగజారిన స్థితికి చిప్పాం. అల్లాహో పట్ల ఇటువంటి అవివేకాన్ని ఎందుకు ఆశిస్తున్నారు?

నీవోవో బుఖారీ (కవసంపుటం)

ఉర్దూ అనువాదం: అల్లామా వ్హీదుజ్జమా (ర.అలై)
తెలుగు అనువాదం : ముహమ్మద్ అజీజుర్రహ్మాన్

كَتَابُ نَصَائِلِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
3. ప్రవక్త ప్రీయ సహాచరుల (రజిలల్లాహు అనీషామ్)
గొప్పదనం

534) దైవప్రవక్త పవిత్ర సతీమణి హజ్రత్ ఆయిఛా (ర.అ) తెలిపారు: నాకు లోకజ్ఞానం వచ్చే నాటికి నేను నా తల్లి దండ్రులను ఇస్లాం ధర్మపలంబికులుగా కనుగొన్నాను. ఆ కాలంలో దైవప్రవక్త (సామాన్) మా ఇంటికి రాని రోజంటూ లేదు. ఆయన(స) అనుదినం ఉదయం, సాయంత్రం మా ఇంటికి వస్తూ ఉండేవారు. తరువాత (మక్కాలో) ముస్లింలపై వేధింపులు తీవ్రతరమైనప్పుడు హజ్రత్ అబూబక్రీ(రజి) అబిసీనియాకు వలసపోయే ఉద్దేశ్యంతో బయలుదేరారు. ఆయన ‘బర్కుల్ గమాద్’ స్థలానికి చేరుకునేసరికి ఖార్జా తెగ నాయకుడైన ఇబ్నుద్దగినా ఎదురుపడి, ‘అబూబక్రీ! ఎక్కడికెళుతున్నారు?’ అనడిగాడు. దానికి ఆయన, “నా జాతివారు నన్ను వెళ్గొట్టారు. అందుకే దేశదేశాలు తిరుగుతూ (స్నేహగా) దైవారాధన చేసుకుండామని నిర్మయించుకున్నాను” అని చెప్పారు. ఈ మాట విని ఇబ్నుద్దగినా ‘అబూబక్రీ! మీలాంటి వారు దేశం విడిచి వెళ్గటంగానీ, మిమ్మల్ని దేశం నుంచి వెళ్గొట్టడం గానీ శ్రేయస్వరం కాదు. మీరు అగత్యపరులను ఆదుకుంటూ ఉంటారు. బలహీనుల బరువు ఎత్తుకుంటూ ఉంటారు. అతిథులకు మర్యాద చేస్తుంటారు. సత్యంపై స్థిరంగా ఉన్న కారణంగా ఎవరిపైనయినా కష్టాలు వచ్చిపడినప్పుడు, వారికి సహాయపడుతూ ఉంటారు. నేను మీకు రక్షణ కల్పిస్తాను (శరణ ఇస్తాను). కాబట్టి మీరు నగరానికి తిరిగి వెళ్గండి. మీ ప్రభువును నిర్ణయింగా ఆరాధించుకోండి’ అన్నాడు.

అందువల్ల ఆయన(మక్కాకు) తిరిగి వచ్చేశారు. ఇబ్నుద్దగినా కూడా ఆయనతోపాటే నగరానికి వచ్చాడు. ఆ తరువాత ఇబ్నుద్దగినా, సాయంత్రం పూట ఖురైమ నాయకుల వద్దకు వెళ్లి, ‘చూడండి, అబూబక్రీ(రజి) వంటి వృత్తిని నగరం నుండి వెళ్గొట్టడం గానీ, అతను స్వయంగా నగరం విడిచి వెళ్గటంగానీ మనకు శ్రేయస్వరం కాదు. అతను అవసరార్థులను ఆదుకుంటూ ఉంటాడు. బంధువుల హక్కు ఇస్తుంటాడు. బలహీనుల బరువు ఎత్తుకుంటూ ఉంటాడు. అతిథి మర్యాద చేస్తాడు. సత్యం కారణంగా ఎవరి మీదనయినా అపద వస్తే వారికి సహాయం చేస్తుంటాడు’ అని సూచిగా చెప్పాడు. ఇబ్నుద్దగినా అబూబక్రీకు శరణ ఇష్వదాన్ని ఖురైమలు కాదనలేదుగానీ, వారు ఒక ఆంక్క విధించారు- ‘అబూబక్రీ తన ప్రభువును ఆరాధించరలిస్తే ఇంట్లోనే ఆరాధించుకోమని ఆయన గారికి చెప్పు. ఆయన ఇంట్లోనే నమాజ్ చేసుకోవాలి. ఇంకా ఏమేమి చదవాలనుకున్నా ఇంట్లోనే చదువు కోవాలి. అంతేగాని తన ఆరాధనల ద్వారా ఆయన మాకు ఇబ్బంది కలిగించరాదని, బిగ్గరగా ఆరాధన చేయరాదని చెప్పు. ఎందుకంటే అతని ఆరాధనల వల్ల మా స్త్రీలు, పిల్లలు ఎక్కడ పరీక్షలో పడిపోతారోనని మాకు భయంగా ఉంది’ అని సూచించారు.

ఇబ్నుద్దగినా వచ్చి ఆ మాటలన్నీ అబూబక్రీ(రజి)కు వినిపించాడు - మీరు కొన్నాళ్లపాటు వీటికి కట్టబడి ఉండండి అన్నాడు. అందువల్ల ఇంటిలోపలే ప్రభువు దాస్యం చేసుకునే వారాయన. బహిరంగ స్థలాలలో నమాజ్ చేయటంగానీ, పౌచ్ఛ స్వరంతో ఖురీన్ పరించడం గానీ చేసేవారు కాదు. కాని కొన్నాళ్ల తర్వాత ఆలో చించుకుని తన ఇంటి ప్రాంగణంలో నమాజ్ ఆచరించేందుకు ఒక స్థలాన్ని ప్రత్యేకించుకున్నారు. ఆ స్థలంలోనే నమాజ్ చేసేవారు. అక్కడే ఖురీన్ పారాయణం కూడా చేసేవారు. తత్తులితంగా ఆక్కడ బహుదైవారాధకుల స్త్రీలు, పిల్లలు గుమిగూడేవారు. వారంతా ఒకింత ఆశ్చర్యంగా, ఆనందంగా దానిని గమనించేవారు. హజ్రత్ అబూబక్రీ(రజి) మృదు మనస్యులు. ఖురీన్ పారాయణం చేస్తున్నప్పుడు కన్నీరును ఆపుకోలేకపోయేవారు. ఈ పరిస్థితిని చూసి బహు దైవారాధకులైన ఖురైమలు కలవరం చెందారు. వారు ఇబ్నుద్దగినాను పిలిపించారు. ఇబ్నుద్దగినా రాగానే, ‘చూడు, అబూబక్రీ తన ఇంట్లో ఉండి నమాజ్ చేసుకునే షరతుపై మేము అతనికి నీవు కల్పించిన రక్షణకు అంగీకారం తెలిపాము. కాని

ఇప్పుడతను ఈ షరతుకు విరుద్ధంగా, తన ఇంటి బయట నమాజ్ అవరించేందుకు ఒక స్థలాన్ని ప్రత్యేకించుకుని, బహిరంగంగా నమాజ్ చేస్తున్నాడు, బహిరంగంగానే ఖుర్జెన్ పరిస్తున్నాడు. తత్కారణంగా మా స్త్రీలు, పిల్లలు ఎక్కడ ఉపద్రవానికి లోనపుతారో నన్న భయాండోళన మాకు కలుగుతోంది. కాబట్టి నీవు అతన్ని నిలువరించు. ఇంటిలోపలే ఉండి అతను తన ప్రభువును ఆరాదించుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఒకవేళ అతను బిగ్గరగా - బహిరంగంగా - ఆరాధన చేసుకోవటంపైనే హరం చేసే మాత్రాతే, అతనికి కల్పించబడిన రక్షణ (అభయం) వాపసు చేయమని చెప్పు. ఎందుకంటే నీవు అతనికి రక్షణ కల్పించి ఉండగా, ఆ వ్యవహారంలో జోక్కుం చేసుకోవటం మాకు తగదు. కానీ అదే సమయంలో మేము అబూబక్ర్ ఉల్లంఘనా ధోరణిని కూడా సహించలేము' అని నిష్పర్శగా చెప్పేశారు.

హిజ్రత్ ఆయిషా(ర.అ) ఇలా అన్నారు: తరువాత ఇబ్నుద్దగినా అబూ బక్ర్ (రజి) దగ్గరకు వచ్చి, 'ఏ షరతుకు కట్టుబడి నేను మీతో ఒప్పందం చేసుకున్నానో అది మీకు తెలియనిది కాదు. కనుక మీరు ఆ షరతుకు కట్టుబడి ఉండసయినా ఉండండి, లేదంటే నా ఒప్పందాన్ని నాకు వాపసు చేయండి. ఎందుకంటే, నేను ఒక వ్యక్తికి రక్షణ కల్పించి ఉండగా ఖురైఫులు అతని వ్యవహారంలో జోక్కుం చేసుకుంటున్నారన్న విషయం అరబ్బుల చెవిలో పడటం నాకు ఎంతమాత్రం సహించదు' అన్నాడు. దానికి అబూబక్ర్ (రజి), "నీవిచ్చిన రక్షణను నేను నీకు వాపసు చేస్తున్నాము. మహాన్నతుడగు నా ప్రభువు రక్షణ పట్ల సంతప్పుణ్ణి అయి ఉన్నాను" అన్నారు. ఆ రోజుల్లో దైవప్రవక్త (సామానమ్) మక్కాలోనే ఉన్నారు. ఆయన(స) ముస్లిములనుదేశించి, "మీరు హిజ్రత్ చేసే స్థలం నాకు కలలో చూపించబడింది. అక్కడ ఖర్జార చెట్లు ఉన్నాయి. రెండు రాతి మైదానాల నడుమ ఆ స్థలం ఉంది" అని చెప్పారు. అందువల్ల హిజ్రత్ చేయదలచినవారు మదీనా నగరం వైపునకు హిజ్రత్ చేశారు. అప్పటికే అబిసీనియా దేశానికి వలసపోయి ఉన్నవారు కూడా మదీనా వైపునకు ప్రస్తావం చేయటం ప్రారంభించారు.

అబూబక్ర్(రజి) కూడా మదీనాకు హిజ్రత్ చేసే సన్నాహాలు మొదలెట్టారు. అయితే, "మీరు కొన్నాళ్ళు ఆగండి. బహుశా నాకూ హిజ్రత్ చేసే ఆనతి లభించవచ్చు" అని దైవప్రవక్త(స) సూచించారు. అది విని, 'ఏమిటి, మీకూ హిజ్రత్ చేసేందుకు అనుమతి లభిస్తుందా! నా తల్లిదండ్రులు మీకు అర్పితం' అని అబూబక్ర్ అశ్వర్యంతో విన్న వించుకోగా, "అవును" అని దైవప్రవక్త(స) చెప్పారు.

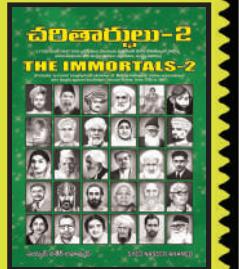
దైవప్రవక్త(స)తో కలసి హిజ్రత్ చేసే ఉద్దేశ్యంతో అబూబక్ర్(రజి) తన ప్రయాణాన్ని వాయిదా వేసుకున్నారు. తన పద్ధతిన్న రెండు ఒంటెలకు నాలుగు నెలల వరకు తుమ్ము ఆకులు తినిపించి, బాగా బలిసేలా చేశారు. హిజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) ఇలా అన్నట్లు ఉర్వా తెలిపారు: ఒక రోజు మేము అబూబక్ర్(రజి) ఇంట కూర్చుని ఉండగా, మిట్ల మధ్యహృం వేళ అబూబక్ర్తో, 'దైవప్రవక్త(స) తన తలపై రుమాలు కప్పుకుని వస్తున్నారు' అని ఎవరో చెప్పారు. సాధారణంగా ఆ సమయంలో దైవ ప్రవక్త(స) మా ఇంటికి రారు. 'దైవప్రవక్త(స)పై నా తల్లిదండ్రులు ఫిదా. ఈ సమయంలో దైవప్రవక్త(స) మా ఇంటికి వచ్చారంటే, ఏదో ముఖ్యమైన పని అయి ఉంటుంది' అని అబూబక్ర్ పలికారు. అంతలోనే దైవప్రవక్త(స) వచ్చి, లోనికి వచ్చేందుకు అనుమతి కోరారు. అబూబక్ర్ ఆయన(స)కు అనుమతి ఇవ్వగానే, ఆయన లోపలికి వచ్చి, "కొన్ని క్షణాలపాటు అందరినీ ఇక్కడి నుండి వెడలిపాచ్చని చెప్పండి" అన్నారు. దానికి అబూబక్ర్(రజి), 'దైవప్రవక్తా! నా తల్లిదండ్రులు మీకు అర్పితం. ప్రస్తుతం ఇక్కడ ఉన్నవారంతా నా కుటుంబ సభ్యులే' అని వివరణ ఇచ్చారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త(స), "నాకు హిజ్రత్ చేసేందుకు అనుమతి లభించింది" అన్నారు. దానికి అబూబక్ర్, 'దైవప్రవక్తా! నా తల్లిదండ్రులు మీపై ఫిదా. ఈ ప్రయాణంలో మీ సహచర్య భాగ్యం నాకూ లభిస్తుందా!?' అని ప్రశ్నించగా, "లభిస్తుంది" అని దైవప్రవక్త(స) బదులిచ్చారు. 'దైవప్రవక్తా! నా తల్లిదండ్రులు మీకు సమర్పితం. ఈ రెండు ఒంటెలలో ఒక దానిని తమరు తీసేసుకోండి' అని అబూబక్ర్ విన్నవించుకోగా, "తీసుకుంటాను. కానీ మూల్యానికి" అని దైవప్రవక్త(స) సెలవిచ్చారు. (మిగతా వచ్చే సంచికలో)

చౌదరి అప్పల్ హాబ్

(1895-1942)

53

భారత స్వాతంత్ర్యద్వాపుంలో భాగంగా ఇటు ఆంగ్లీయుల ఆధిపత్యాన్ని, అటు ‘అఖిల భారత ముస్లింలీగ్’ రాజకీయాలను ఎదుర్కొంటూ పంజాబ్ ప్రాంతంలో పెనుసంచలనాలకు కారణమైన ‘మజ్లిస్ - ఏ-అప్రార్-ఉల్-ఇస్లాం’ స్థాపకులలో చౌదరి అప్పల్ హాబ్ ఒకరు. ఆయన పంజాబ్ రాష్ట్రం హాషియార్ పూర్ లోని ముస్లిం రాజవుత్తుల కుటుంబంలో 1895లో జన్మించారు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంలో పోలీసు శాఖలో పని చేశారు. ఆ ఉద్దోగాన్ని వదలి ఖిలాఫత్ - సహాయనిరాకరణ ఉద్యమాల్లో చురుగ్గా పాల్గొన్న ఆయన భారత జాతీయ కాంగ్రెసుకు సన్నిహితంగా మెలిగారు. 1924, 1926లో పంజాబ్ లెజిస్ట్రేటివ్ కౌన్సిల్ సభ్యుడయ్యారు. 1928లో జరిగిన ముస్లింలీగ్ సమావేశాల్లో సైమన్ కమీషన్‌ను బహిపూరించాలని ప్రతిపాదించిన ఆయన ప్రభుత్వ అనుకూల ధోరణి వల్ల ప్రయోజనం ఉండడన్నారు. ముస్లిం లీగ్ రాజకీయ ధోరణుల పట్ల కినుక వహించిన ఆయన 1929లో ఏర్పడిన ‘మజ్లిస్ - ఏ-అప్రార్-ఉల్-ఇస్లాం’ స్థాపకుల్లో ఒకరయ్యారు. ప్రజానీకంలో జాతీయ భావాలను పెంపొందించడం, ముస్లింలకు మత పరంగా సన్మార్గం చూపటం ప్రధాన లక్ష్యాలుగా నిర్దేశించు కున్న ‘మజ్లిస్ - యే-అప్రోర్’ అధ్యక్షునిగా ఆయన పని చేశారు. 1930లో ‘మజ్లిస్ - ఏ-అప్రార్-ఉల్-ఇస్లాం’

9440241727

బ్రిటిష్ పాలనను, దోషిడీని ఎదిరించిన భారతీయుల చరిత్రలో ప్రజల సమైక్యతే ప్రత్యేక లక్ష్మణమని నిరూపించడం ధ్వయంగా భారత స్వాతంత్ర్యద్వాపుంలో పాల్గొన్న ముస్లిం అమర వీరుల గురించి చరిత్రకారుడు, బహుగ్రంథకర్త సయుద్ద నశీర్ అహమ్మద్ రూపొందించిన ఆల్వమ్ చుల్లు అప్పల్ హాబ్ - 2 (తెలుగు)
THE IMMORTALS-2 (ఇంగ్లీషు) నుండి గీటురాయి పార్టుల కోసం త్రయ్మకం

రాజకీయ పార్టీగా రూపొంతరం చెందినా, భారత జాతీయ కాంగ్రెసుకు సన్నిహితంగా వ్యవహరించింది. 1930లో శాస నోల్లంఘున ఉద్యమంలో భాగస్వాములైన ఆయన ఆరుమాసాల జైలుశిక్షకు గురయ్యారు. అఖిల భారత ముస్లిం లీగ్ ను సైద్ధాంతికంగా ఎదుర్కొంటూ పంజాబ్ ప్రాంతంలో గట్టి పట్ట సంపాదించిన అప్రార్ పార్టీకి మేధోపరంగా తోడ్యాటు ఇచ్చిన కారణంగా ‘ముఫక్కు-ఏ-అప్రోర్’గా ఆయన విభ్యాతిగాంచారు. 1931లో తొలి సారిగా చౌదరి అప్పల్ హాబ్ పంజాబ్ అసెంబ్లీకి ఎన్నికయ్యారు. 1931 నుండి భారత జాతీయ కాంగ్రెసుతో పాటుగా పలు బ్రిటిష్ వ్యతిరేక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటూ అప్రార్ పార్టీ ముందుకు సాగటుంలో ఆయన ప్రముఖ పాత్ర నిర్వహించారు. బడుగు బలహీన వర్గాల సంక్లేపం-

అభ్యున్నతికి నిరంతరం కృషి సాగించారు. ఆ క్రమంలో ఆధ్యాత్మిక-ఆర్థిక అంశాలను వస్తువుగా స్వీకరించి పలు గ్రంథాలను రచించారు. స్వేచ్ఛ - స్వాతంత్ర్యాల ఆవశ్యకతను వివరిస్తూ ‘ఆజాద్ - ఏ-హింద్’ గ్రంథాన్ని ఆయన రచించి ప్రచురించారు. 1940 తరువాత అఖిల భారత ముస్లింలీగ్ ముందుకు తెచ్చిన ‘భారత విభజన’ ప్రతిపాదనను తీవ్రంగా ఖండించి లీగ్ వ్యతిరేక కార్యక్రమాలను ముమ్మరం చేసిన చౌదరి అప్పల్ హాబ్ 1942 జనవరి 8న లాపోర్లో కన్నమూశారు.

ఆస్తి పాశులు, డబ్బు, డాబాలు, బంగారం, భూములు పంచిన
వాడు మాత్రమేనా తండ్రంటే?

ఒకతను తన కూతురి పెళ్ళికి బంధువులను పిలవడానికి తన స్నేహితుడిని తోడుగా తీసుకెళ్ళాడు. ఆ బంధువుల్లో ఒకతని ఇంటికి వెళ్ళారు. అతను గవర్నర్మెంట్ ఆఫీసులో పెద్ద పేశాదా కలిగిన అధికారి. లక్ష్మల్లో జీతం, అతని భార్య కూడా గవర్నర్మెంట్ ఉద్యోగం చేస్తూ లక్ష్మల్లో సంపాదిస్తుంది. వాళ్ళ పిల్లలు కూడా విదేశాల్లో ఉద్యోగాలు చేస్తూ వారు కూడా లక్ష్మల్లో సంపాదిస్తున్నారు. చీకు చింతా లేని జీవితం వాళ్ళ కుటుంబానిది. పెళ్ళికార్య ఇచ్చి క్లేమ సమాచారాలు అడిగి తర్వాత ఆ వ్యక్తి, అతని తండ్రి గురించి అడిగాడు నాన్నగారు బాగున్నారా అని.

మీ నాన్నగారు మా ఊరు వచ్చినప్పుడు ఎంతో ఆప్యాయంగా, ప్రేమతో పలకరించేవారు. దాదాపుగా గత ఐదు సంవత్సరాలుగా నాన్నగారు కనిపించడం లేదు ఏంటి అని అడిగాడు. ఆ మాట విన్న వెంటనే ఆ అధికారి మొహం ఎర్రబారింది.

ఆ దౌర్ఘాస్యంతో గురించి నన్ను అడగకండి. ఆస్తి పంపకాలలో నాకు ద్రోహం చేసిన ద్రోహి అంటూ, ఆవేశంగా తన గదిలోకి వెళ్ళి పోయాడు. ఇక మేము ఇంటి బయటికి వస్తుంటే, అక్కడ తోటమాలి కనిపించాడు. అతనిని వాళ్ళ నాన్న గారి గురించి వివరాలు అడగగా గత ఐదు సంవత్సరాలుగా వృద్ధాశ్రమంలో ఉన్నట్లు తెలిసింది అన్నాడు తోటమాలి.

ఆ వృద్ధాశ్రమం ఎక్కడ ఉందో తెలుసుకొని నేరుగా అక్కడికి వెళ్లి అయిన్న కలిసాడు ఆ వ్యక్తి. అయిన్న చూడగనే ఆ పెద్దాయన మొహంలో వెలుగు ప్రకాశించింది. ఎంతో ఉత్సాహంతో, అత్యతతో నడుచుకుంటూ వచ్చి అమాంతంగా ఆ వ్యక్తిని కాగిలించుకొని కనీరు కారున్నా, మీ నాన్నగారిని కలిసినట్టుగా ఉంది అంటూ ఏడవసాగాడు.

బాబాయ్ గారు ఎలా ఉన్నారు. మీ ఆరోగ్యం ఎలా ఉంది అని అడిగినందుకు అయిన కణ్ణు చమర్చగా “అందరూ ఉండి కూడా అనాథగా బ్రతుకుతూ తను అనుభవిస్తున్న నరకయాతనల గురించి అయిన మాటల్లో వింటుంటే, పగవాడికి కూడా ఇలాంటి దుష్టితి రాకూడదు అనుకుంటూ, ఆ వ్యక్తి పూర్తి వివరాలను అయినకు ప్రాయించి ఇచ్చి బయలు దేరబోతున్న అతనిని మరొకసారి ముద్దాడి నాయనా మీ అమ్మ, నాన్నలు చాలా అప్పుపంతులు ఒక్క పైసా కూడా నీకు పంచ లేకపోయినా నీకు ఉద్యోగం, వ్యాపారం లేకపోయినా వారు నిర్విఱించవలసిన

- యం.ఎ అలఫ్, కొత్తగూడెం

జీ తండ్రి కథ

కార్యక్రమాలను నీ బాధ్యతగా నిర్వహించి వారికి ఏ కష్టమూ కలుగుండా నీవు వారిని పుప్పుల్లో పెట్టుకుని చూసుకుంటున్నావు.

నీవు నిజంగా ధన్యజీవిని నాయనా! అంటూ ఆశీర్వదించాడు. అక్కడ నుండి తిరిగి వచ్చిన ఆ వ్యక్తికి ఆ కుటుంబ సభ్యులలో మార్పు తేవాలన్న బలమైన సంకలన్ం ఏర్పడింది. వెంటనే ఒక కథను ట్రైవ్ చేసి ఆ కుటుంబ సభ్యులందరి వాట్సాప్ నెంబర్ లకు పంచించాడు. పది రోజుల తర్వాత బాబాయ్ గారి దగ్గర నుండి పోన్ వచ్చింది. ఆయన అనందానికి అవధులు లేవు. నాయనా నీవు వచ్చి పోయిన వారం రోజుల తరువాత ఆ దేవుడి పరమో ఏమో గాని నా కోడుకు, కోడలు, మనవళ్ళ వచ్చి నస్యేంతో గౌరవంగా ఇంటికి తీసుకొచ్చారు. వచ్చిన వెంటనే నా మనవడికి

నీ పోన్ నెంబర్ ఇచ్చి పోన్ చేస్తున్నాను. అంటూ చెబుతున్న ఆయన మాటల్లోనే ఎక్కడ లేని ఆనందాన్ని చూశా...

ఆ కుటుంబ సభ్యులలో అంతలా మార్పు తెచ్చిన ఆ కథ ఏమిటంటే!

ఒకతను కారులో ఊరికి వెళ్లి పని చూసుకొని తిరిగి ఇంటికి వెళ్తున్నాడు. కారు అకస్మాత్తుగా ఆగిపోయింది. ఎంత ప్రయత్నించినా అది స్టోర్ కాలేదు. మండుచెండలో ఆ దారిలో ఎవరైనా వస్తోరేమో అని కొద్దిసేపు వేచి చూశాడు.

కానీ, ఎండ తీవ్రత ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల, ఎవరూ రాకపో వడంతో విధిలేక కారు లాక్ చేసి నడుచుకొంటూ కొంతదూరం వెళ్ళక నాలుగు రోడ్డు కూడలిలో ఒక సోడా బండి కనిపించింది. అతనికి దాహం వేసింది. ఆ సోడ బండి వ్యక్తితో తాగడానికి ఒక చల్లని సోడా ఇవ్వమని అడిగాడు. అతను తాగేందుకు సోడా ఇచ్చి అతని వివరాలను అడిగాడు. అతను అత్రణ్ చెప్పగానే మీ నాన్న గారి పేరు కరీం గారు కదా అని అడిగాడు. అవను అనగానే అతను ఎంతో అభిమానంగా “నువ్వు ఆ మహానుభావుడి కొడుకువా? ఇలా నీడలోకి వచ్చి కూర్చోండయ్యా” అని అన్నాడు. “మీరు ఇక్కడే ఉండండి, నేను ఊర్లోకి వెళ్లి కారు రిపేరు చేయడానికి మొకానికను పిలుచుకొని వస్తాను” అని సైకిల్ తీసుకొని వెంటనే ఊర్లోకి వెళ్లి, పది నిమిషాలకు ఒక మొకానికను వెంట బెట్టుకొని అక్కడికి వచ్చాడు. సైకిల్ తొక్కడం వల్ల పట్టిన చెమటలు తుడుచుకుంటున్న ఆ వ్యక్తి వైపు అతను ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ, అవనూ “మా నాన్న గారు మీకెలా తెలుసు? నా పని కోసం నీ వ్యాపారాన్ని కూడా వదిలి ఎందుకు వెళ్ళావు?” అని అడిగాడు. దానికి అతను, “కొన్నేళ్ళ క్రితం నా కూలింగ్ మిషన్ రిపేరు కొరకు మీ ఏరియాకు దగ్గరగా ఉన్న మొకానిక దగ్గరకు వచ్చి కూలింగ్ మిషన్ని రిపేరు చేసుకొని రాత్రి పూట సుమారు పదకొండు గంటల పైంలో ఆటోలో తీసుకొస్తున్న సమయంలో మీ ఇంటి ముండే ఆటో టైర్ హగిలిపోవడం వల్ల వచ్చిన శబ్దానికి మీ నాన్నగారు బయటికి వచ్చి అవస్థలు పడుతున్న మమ్మల్ని గమనించి ఇంటి ముందు వరండాలో కూర్చీ పెట్టారు.

నేను ఉదయం నుండి కూలింగ్ మిషన్ సామాను కొరకు తిరిగి తిరిగి అలసిపోయి ఉన్నాను. మధ్యాహ్నం భోజనం కూడా చేయలేదు. సమయం లేక కాదు డబ్బు లేక.

ఆకలి కావడంతో, నాకు కణ్ణు తిరిగినట్లుగా అనిపించి అక్కడే ఒక చోటు కూలబడ్డాను. నన్ను చూసిన మీ నాన్నగారు వెంటనే మీ ఇంట్లోనే నాకు కడుపు నిండా అన్నం పెట్టించాడు.

ఆ రాత్రి పడుకోవడానికి నాకు వసతి కల్పించారు. జీవితాంతం ఆయనని నేనెప్పటికీ మరువలేనయ్యా” అని అన్నాడు.

ఇది చిన్న అతనికి కొద్దిసేపు నోట మాటలు రాలేదు. ఎప్పుడో మా నాన్నగారు ఒక్కసారి అన్నం పెట్టి పడుకోవడానికి చోటు కల్పించిన విషయాన్ని ఇంకా ఇప్పటికీ గుర్తు పెట్టుకొని మా నాన్న గారి పైన ఇతను ఇంతగా ఆప్యాయతను చూపుతున్నాడే మరి అలాంటి తండ్రిని తనేం చేశాడో అనేది తలుచుకొని ఉచ్చేగానికి లోనయ్యాడు.

ఆ రోజు రాత్రంతా అతనికి అదే ఆలోచనతో నిద్ర పట్టలేదు. ఇంతలో తన ఏసీ రూమ్లో తనతో పాటు తన పక్కనే పడుకొన్న తన పెంపుడు కుక్క మూలుగు విని ఆత్రుతతో దాన్ని నిమిరి అతడిలో ఆలోచన రేగింది.

ఈ కుక్క కోసం తాను కల్పిస్తున్న సాకర్యాలలో, దానికసం పెదుతున్న ఖర్చులో కేవలం పది రూపాయలు కూడా తన తండ్రికి పెట్టలేకపోతున్న అనిపించింది.

ఏ సంబంధమూ లేని “ఎవరో బయట వ్యక్తి మా నాన్నగారు ఒక్క పూట అన్నం పెట్టి విశ్రాంతి తీసుకోవడానికి ఒక్క రాత్రి చోటు ఇచ్చిన ఆ పనిని గుర్తుంచుకొని దానికి కృతజ్ఞతగా నన్ను అంతలా ఆత్మియంగా చూసుకున్నాడే, ఒక వీధి కుక్కకు ఒకపూట అన్నం పెడితే తరువాత కనిపించిన ప్రతి సారి విశ్వాసంతో లోకాడిస్తూ మన కాళ్ళచుట్టూ తిరుగుతూ విశ్వాసం చూపిస్తుందే. మరి నా చిన్నప్పటి నుండి మాన్న గారు నా ఆకలి తీర్చుడం కోసం, నా సుఖం కోసం ఎన్నో రకాల సాకర్యాలను నాకు కల్పించడం కోసం, ఎన్నెన్ని కష్టాలు పడి నన్నీ స్థితిలోకి తీసుకువచ్చాడో అలాంటి నా కన్నతండ్రి పైన నేను ఎలాంటి విశ్వాసం చూపించాను, కనీసం ఒక వీధి కుక్క చూపించే విశ్వాసం, కృతజ్ఞత కూడా చూపించకుండా నిర్దాక్షిణ్యంగా ఆయనను అనాధ ఆశ్రమంలో వదిలి ఎంతటి తప్పు చేసాను” అని అతను తీర్పంగా మదనపడ్డాడు. పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోయాడు. వెంటనే ఆశ్రమానికి వెళ్లి తన తండ్రిని ఇంటికి తీసుకువచ్చి, చేసిన తప్పుకు క్షమించమని వేడుకున్నాడు.

చివరగా చెప్పేదేమిటంటే “తల్లిదండ్రులు” నాకేమి పంచిచ్చారని కాకుండా, ఇంత గొప్ప జన్మనిచ్చిన వారిని నీవెలా చూసు కొంటున్నావన్నదే ముఖ్యమైన అంశం అని తెలుసుకోండి.

ముహర్రం అల్లాహ్ మాసం

(సందేహాలు- సమాధానాలు)

సయ్యద్ అబ్దుస్సలామ్ ఉత్తీ

సృష్టికర్త అయిన అల్లాహ్ కొన్ని కాలాలను మరికొన్ని కాలాలపై, కొన్ని ప్రదేశాలను మరికొన్ని ప్రదేశాలపై ప్రాధాన్యతనిచ్చాడు. శుక్ర, సోమ, గురు వారాలు వారాంతంలో ఉంటే, చంద్ర మాసపు 13,14, 15 తేదీలు- అయ్యామె బీజ్ నెలల్లో ఉంటే, నాలుగు గౌరవ ప్రదమయిన మాసాలు యేడాదిలో ఉంటే, రమజాను మాసం, జూల్ హిజ్రూ మాసపు తొలి 10 రోజులు, ముహర్రమ్ మాసపు అమారా దినం, పాబాన్ మాసం లాంటి వాటిని ప్రత్యేకమయిన రుతువులుగా చెప్పుకోవచ్చు. అలాగే స్తల పరంగా తీసుకుంటే, మస్జిదీలు, మక్కా, మదీనా, బ్లైతుల మథ్ఫిదిస్, మస్జిద హరామ్, కాబహ్, మస్జిదె నబిచీ, మస్జిదె అఖ్�స్ మొదలయినవి ఉన్నాయి. ఈ క్రమంలో ఇస్లామీయ క్యాలెండర్లో తొలి మాసంతో ముడిపడి ఉన్న కొన్ని విషయాలను ప్రశ్నోత్తరాల రూపంలో పారకులకు అందజేయడమే ఈ వ్యాస ముఖ్యాల్చేశయిం!

హాజిత్ అబూ జర్ గఫారీ (ర) గారి కథనం- నేను ప్రవక్త (స) వారిని అడిగాను: ‘రాత్రిలో ఏ ఘడియ గొప్పది? లేదా మాసాలలో ఏ మాసం గొప్పది?’ అని. దానికి ప్రవక్త (స) ఇలా సమాధాన మిచ్చారు: “రాత్రి నడి రేయి సమయం గొప్పది. మాసాల్లో అల్లాహ్ మాసం, దేస్సుయితే మీరు ముహర్రమ్ అని పిలుస్తారో అది గొప్పది”. (ముస్లిం అహ్మద్)

ప్రశ్న : అల్లాహ్ గ్రంథంలో నెలల సంఖ్య ఎంత? వాటి పేర్లు ఎమిటి?

జవాబు : “నిశ్చయంగా నెలల సంఖ్య అల్లాహ్ దగ్గర అల్లాహ్ గ్రంథంలో పన్నెండు మాత్రమే. అయిన ఆకాశాలను, భూమిని సృష్టించిన రోజు నుంచి (ఈ లెక్క ఇలానే సాగుతున్నది). వాటిలో నాలుగు మాసాలు నిషిధ్మయినవి (గౌరవప్రద మయినవి). ఇదే సరయిన ధర్మం. కాబట్టి ఈ మాసాలలో మీకు మీరు అన్యాయం చేసుకోకండి”. (తొబహ్: 36)

పై ఆయతులో యేడాదికి 12 నెలలు అని వాటిలో నాలుగు గౌరవప్రదమయిన మాసాలని, వాటిలో దొర్ఘన్యానికి పాల్పడ రాదని, ఇదే సరయిన ధర్మం అని చెప్పడం జరిగింది. ఆ రకంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సూర్య మానాన్ని అనుసరించి, చంద్ర మానాన్ని అనుసరించి చేసుకోబడిన క్యాలెండర్లలో నెలల సంఖ్య 12గానే ఉంది. కొన్ని ప్రాంతాల్లో తప్ప. ఉదాహరణకు ఇధియోపియాలో నెలల సంఖ్య 13. నెలకి 30 రోజులు, మిగిలిన 5 లేదా 6 రోజుల్లి వారు మతపరమయిన విశ్వాసంతో ముడిపెట్టి ఒక నెలగా ఖరారు చేసి, ఆ నెలను బాగ్గు అని పిలుస్తుంటారు.

ఇస్లామీయ క్యాలెండర్లోని నెలల పేర్లు ఇలా ఉన్నాయి. ముహర్రమ్, సఫర్, రబీవుల్ అవ్వుల్, రబీవుస్సున్ని, జుమాదల్

ఇలా, జుమాదల్ అఖర్, రజబ్, పాబాన్, రమజాన్, షవ్వాల్, జుల్ ఖాలిదహ్, జుల్ హిజ్జహ్.

ప్రశ్న : నిషిధ్ మాసాలుగా పేర్కొనబడిన వాటి పేర్లు ఏమిటి?

జవాబు : ప్రవక్త(స) ఇలా ఉపదేశించారు: “కాలం తిరిగి భూమ్యా కాశాలను పుట్టించిన నాటి స్తికి పచ్చేసింది. యేడాదికి 12 నెలలు. వాటిలో నాలుగు నిషిధ్ మాసాలు. మూడు ఒకదాని తర్వాత మరోకటిగా వస్తాయి-జుల్ ఖాలిదహ్, జుల్ హిజ్జహ్. ముహారమ్. రజబ్ అనే మాసం జుమాదివుల్ ఆఖీర్, పాబాన్ నెలకి మధ్యన వస్తుంది”. (బుఝారీ)

ప్రశ్న : ‘వాటిలో మీకు మీరు అన్యాయం చేసుకోకండి’ అంటే అర్థం?

జవాబు : ఇమామ్ ఖుర్రుబీ (రహ్మా) ఇలా అన్నారు: అల్లాహ్ పవిత్ర మాసాలను తన స్వరణ-జీక్ర కోసం ప్రత్యేకించాడు. దౌర్జన్యం, దుర్మార్గం, పాప కార్యాల నుండి వారించాడు. ఇవి అన్ని వేళలా పాటించాల్సిన ఆదేశాలే అయినా, ఈ నాలుగు మాసాల్లో మరింత అప్రమత్తంగా ఉండాలి.

అబ్బుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్(ర) గారు - ‘వాటిలో’ అంటే 12 మాసాలలో అని అభిప్రాయపడ్డారు.

ప్రశ్న : ఈ నాలుగు మాసాలలో ముహారమ్ మాసానికి గల ప్రత్యేకత ఏమిటి?

జవాబు : ఇబ్ను రజబ్ (రహ్మా) ఇలా అన్నారు: “నిషిధ్ మాసాలలో ఏ మాసం గొప్పది అనే విషయంలో పండితుల మధ్య భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. హసన్ బస్రీ (రహ్మా) ఇలా అన్నారు: “అల్లాహ్ యేడాదిని పవిత్ర మాసంతో ప్రారంభించాడు. పవిత్ర మాసంతో ముగించాడు. యేడాదిలో రమజాను మాసాన్ని మినహాయించి ముహారమ్ మాసానికన్నా ఘనతరమయిన మాసం మరోకటి లేదు. ప్రవక్త(స) దీన్ని అల్లాహ్ మాసంగా పేర్కొనేవారు”.

హిజ్రత్ అబూ జర్ గిఫారీ (ర) గారి కథనం- నేను ప్రవక్త(స) వారిని అడిగాను: ‘రాత్రిలో ఏ ఘడియ గొప్పది? లేదా మాసాలలో ఏ మాసం గొప్పది?’ అని. దానికి ప్రవక్త(స) ఇలా సమాధాన మిచ్చారు: “రాత్రి నడి రేయి సమయం గొప్పది. మాసాల్లో అల్లాహ్

మాసం, దేస్యయితే మీరు ముహారమ్ అని పిలుస్తారో అది గొప్పది”. (ముస్తుద్ అహ్మద్)

ప్రశ్న : ముహారమ్ మాసంలో ఉపవాస ఘనతను గురించి తెలియజేయండి?

జవాబు : ఒకరి ప్రశ్నకు సమాధానంగా ప్రవక్త(స) ఇలా అన్నారు: “ఉపవాసాలలో రమజాను తర్వాత ఘనతరమయిన ఉపవాసం ముహారమ్ ఉపవాసం. నమాజులలో ఫర్జు నమాజు తర్వాత రాత్రి - తహజ్జుద్ నమాజు”. (ముస్తిం)

ఇబ్నుల్ ఖయ్యమ్ (రహ్మా) ఇలా అన్నారు: “నఫిల్ ఉపవాసాల రీత్యా ముహారమ్ పూర్తి మాసం ఘనతరమయినది. దినాల విషయంలో దానికన్నా గొప్ప దినాలు ఉన్నాయి - ఉదాహరణకు, అరపా దినం, జుల్ హిజ్జా మాసానికి చెందిన తొలి పది రోజులు”. అంటే ముహారమ్ మాసంలో అత్యధికంగా ఉపవాసాలుండేందుకు ప్రయత్నించాలి.

ప్రశ్న : హిజ్రీ క్యాలెండర్కి పునాది ఎలా పడింది?

జవాబు : అది హి.శ.17- ద్వీతీయ ఖలీఫా హిజ్రత్ ఉమర్ (ర) గారి పరిపాలనా కాలం. ఆయన యమన్ దేశానికి గవర్నర్గా హిజ్రత్ అబూ మాసా అష్ అరీ(ర) గారిని నియమించారు. అవసరాన్ని ఒట్టి ఉత్తరాల ద్వారా సలహ్ సంప్రదింపులు జరిగేవి. అలా వచ్చే ఉత్తరాల్లో తేది ఉండేది కాదు. ఈ ఉత్తరం ఎప్పటిది? అన్న సప్పత ఉండేది కాదు. ఇదే విషయాన్ని ఆయన హిజ్రత్ ఉమర్ (ర) గారితో చర్చించగా, ఆయన అప్పుడున్న సహాయ సంప్రదించి ఇస్లామీయ హిజ్రీ క్యాలెండర్ను రూపు ఇవ్వడం జరిగింది. అలా రూపు ఇవ్వబడిన ఆ క్యాలెండర్- హిజ్రత్ మహో ఘుట్టం ఆధారంగా ఉన్న అందులో తొలి మాసంగా ముహారమ్ మాసాన్నే పెట్టడం జరిగింది. కారణం- ప్రవక్త(స) మక్కా నుండి మదీనాకు జుల్ హిజ్జా మాసపు చివర్లో హిజ్రత్ చేశారు, ఆయన మదీనా హిజ్రత్ చేసి వెళ్లాడు చూసిన తొలి నెలవంక ముహారమ్ మాసానిదే గనక.

ప్రశ్న : ఇస్లామీయ హిజ్రీ క్యాలెండర్కి అన్య క్యాలెండర్లకి మధ్య గల వ్యత్యాసం ఏమిటి?

మృతీ సంస్కరణ, సంఘ నిర్మాణ నైతిక పద్ధతి

గ్రంథాలయ
వారపత్రిక

జవాబు : ఇతర క్యాలెండర్లు వ్యక్తుల జనన, మరణాలతో, జయాపజయాలతో ప్రారంభమవుతాయి. ఇస్లామీయ క్యాలెండర్ హిజర్త మహో ఫుట్టంతో ప్రారంభమవుతుంది. అలాగే హిజ్రీ క్యాలెండర్ చంద్ర మానాన్ని అనుసరించి ఉంటుంది.

ప్రశ్న : హిజర్త మనకిచ్చే సందేశం ఏమిటి?

జవాబు : మనిషి సత్య ధర్మమయిన ఇస్లాంను స్వీకరించి దాని ఉన్నతి కోసం పాటుపడుతున్న తరుణంలో అతనిపై కష్టాల కడగండ్లు వచ్చి పడతాయి. ఊరి జనం అతన్ని వ్యతిరేకిస్తారు. దగ్గరి బంధువులు సయితం ద్రోహానికి పాల్పడతారు. సంఘం అతన్ని బహిష్కరించాలని చూస్తుంది. అతన్ని చంపితేగానీ సమస్య ఒక కొలిక్కి రాదు అన్న కుటు పూరిత ప్రచారం జరుగుతుంది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, సామ, దాన, భేద, దండోపాయాలనే అస్త్రాలు ప్రయోగించి అతన్ని లౌంగదీనుకునే ప్రయత్నం జరుగుతుంది. అలాంటి విపత్తుర పరిస్థితిలో అతనేం చెయ్యాలి? అసత్యం, అధర్మంతో రాజీ పడాలా? సత్యోపదేశాన్ని ఆపేయాలా? తన విశ్వాసంలో సర్దుబాటుకి సిద్ధమయి పోవాలా? ప్రాపంచిక ప్రయోజనం, ప్రాణం నిలుపుకోవడం కోసం అధర్మ సమాజంతో అళ్ళాష్ట అవ్వాలా? అవిశ్వాసుల మత పరమయిన పండుగల్లో పాల్గొని నేనూ మీలోని ఒకడిని అని చాటుకోవాలా? అంటే, లేదు. ఇలా చెయ్యడం ఒక విశ్వాసికి ఎంత మాత్రం శోభించదు. దీనికి ఇస్లాం చూపే పరిపూర్వమే హిజర్త. అవిశ్వాస భూభాగాన్ని వదిలి విశ్వాస భూభాగం వైపునకు హిజర్త చెయ్యాలి. వేరే మార్గం లేకపోతే ప్రాణాన్ని త్యాగం చెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉండాలి. ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “అల్లాహోపాటు అన్యాల్ని భాగస్వాములుగా చేసి పిర్కు పాల్పడకు, ఒకవేళ నిన్న కాల్పోసినా, నరికేసినా”. (ముస్లిం అహ్మద్)

ప్రశ్న : ఆమారా దినపు మనత ఏమిటి?

జవాబు : ఆమారా దినం ఎంతో మనమయినది. దీని పవిత్రత చాలా ప్రాచీనమయినది. ఆమారా దినాన ప్రవక్త మూసా (అ) మరియు ఆయన జాతిని ఫిర్బోన్ కబంధ హస్తాల నుండి అల్లాహో కాపాడాడు. కృతజ్ఞతగా ప్రవక్త మూసా(అ) ఈ దినాన ఉపవాసం ఉన్నారు. యూదులు ఈ రోజున ఉపవాసం ఉంటారు. మక్కా అవిశ్వాసులు ఈ దినం ఉపవాసం ఉండేవారు. స్వయంగా ప్రవక్త ముహమ్మద్(స) ఈ దినపు ఉపవాసం గురించి నోక్కి వక్కాణిం చారు. ఈ దినపు ఉపవాసం గురించి తెలియజేస్తూ ఇలా అన్నారు:

“నాకు అల్లాహోపై పూర్తి నమ్మకం ఉంది. ఆయన ఈ ఒక్క రోజు ఉపవాస కారణంగా గత యొడాది పాపాలను మన్నిస్తాడు”ని. (ముస్లిం హదీసు గ్రంథం)

హిజర్త అబ్బుల్లాహో బిన్ అబ్బాస్ (ర) గారి కథనం- “ప్రవక్త(స) ఈ దినం-ఆమారా దినపు ఉపవాసానికి, ఈ మాసం- రమజాను మాసపు ఉపవాసానికి ఇచ్చినంత ప్రాధాన్యత, చూపినంత అస్క్తి మరే ఇతర దినం, ఇతర మాసం గురించి నేను చూడ లేదు” అన్నారు. (బుఖారీ)

“ఆమారాకు ఒకరోజు ముందు లేదా ఒక రోజు తర్వాత ఉపవాసం ఉండండి” అని ప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు. (ముస్లిం అహ్మద్)

ఆ రకంగా ఆమారా ఉపవాసాన్ని స్థాయి రీత్యా ఇలా విభజించడం జరిగింది. 9,10 ఇది ఉత్తమ స్థాయి. 10,11 ఇది దాని తర్వాతి స్థాయి. 9,10,11 ఆ తర్వాతి స్థాయి. కేవలం 10 ఇది అన్నింటి కన్నా తక్కువ స్థాయి.

ప్రశ్న : హిజర్త హస్తైన (ర) గారికి ముహారమ్ మాసంతో గల సంబంధం ఏమిటి?

జవాబు: కర్ద్వలా సంఘటన పరంగా తీసుకుంటే, ఆయన ఈ మాసంలో పహ్లాద్ అయ్యారు. అలా పహ్లాద్ అయిన వారు ఆయన ఒక్కరు మాత్రమే కాదు. హిజర్త ఉమర్ (ర) కూడా ముహారమ్ 1వ తేదీ పరమపదించారు. కాబట్టి ఎవరి మరణం వల్లయినా సరే ఏ మాస స్థాయిని పెంచడం, తగ్గించడం సబబు కాదు. ముఖ్యంగా ముహారమ్ మాసానికి గల ఘనత, బెస్తుత్యం భూమ్యాకాశాలను సృష్టించిన నాటిది. అలాంటి పవిత్ర మాసాన్ని గూగుల్లలో సెర్పు చేస్తే ట్రీన్ మొత్తం రక్తమోడుతున్న హింసాత్మక దృశ్యాలతో నిండి పోతుంది. ఈ రక్తపు మరకల్ని గౌరవప్రద మయిన ఈ మాసానికి అద్దింది ఎవరు? అసలు ఈ సందర్భంగా జిరిగే స్వీయ హింసతో హిజర్త హస్తైన (ర) గారి పహోడతీకి సంబంధం ఏమిటి? ఈక ప్రకటన అనుమతి భార్యను మినహా యించి బంధువులకు మూడు రోజులు మాత్రమే అని హదీసు గ్రంథాలు ఫోషిస్తుంటే, ఇలా యెండ్ల తరబడి ప్రతి సంవత్సరం మాతమ్ చెయ్యడం ఎవరి సంప్రదాయం? ఇది ధర్మంలో బలపంతాన దూర్భిఱిం అధర్మ చేష్ట తప్ప మరేమి కాదు.

(మిగతా వచ్చేవారం)

ఒక వ్యక్తి రాత్రి పదుకునే ముందు తన రీడింగ్ బేబుల్‌వై తల పెట్టి అలా కూర్చుని నిద్ర పోతున్నాడు. అప్పుడు అతని భార్య అతన్ని లేపి మంచం మీద పదుకోమని చెప్పాలని వచ్చింది. అప్పుడు ఆమె దృష్టి అతని చేతిలో ఉన్న పెన్నుపై, అతని ముందున్న రైటింగ్ పాడ్సై పడింది. దానిమీద ఏదో రాసి వుంది. ఆమె తన భర్తను కదిలించకుండా ఆయన రాసినదాన్ని నిశ్చభింగా చదవసాగింది..

అందులో ఇలా వుంది-

గత ఏడాది నాకు సర్జరీ జిరిగి గాల్ బ్లాడర్ తొలగించారు. మూడు నెలలు మంచం మీదే గడపాల్చి వచ్చింది

ఈ ఏడాదే నాకు 60 ఎళ్ళ నిండి నాకెంతో ప్రియమైన ఉద్యోగం నుండి రిటైర్ అయ్యాను. నేను ముపై ఎళ్ళ ఈ కంపెనీలో రాత్రసక పగలనక కష్టపడి పని చేసి కంపెనీ అభివృద్ధిలో పాలుపంచు కున్నాను... ఆ కంపెనీతో నాకెంతో అనుబంధం ఉంది. దానితో ఇక బుఱం తీరిపోయింది.

ఈ ఏడాదే మా నాన్నగారి మరణం నా జీవితంలో విషాదం నింపింది.

ఈ ఏడాదే నా కొడుకు కారు ప్రమాదం వల్ల మంచం పట్టి మెడికల్ ఎగ్జామ్ ఫెయిల్ అయ్యాడు, ఎన్నాళ్ళగానో నాకు నేవ చేసిన నా ప్రియమైన కారు ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయింది.

దేవుడా! ఈ ఏడాదిలో ఎన్ని భయంకరమైన అనుభవాలు ఇచ్చావు!! చిపరి పరకూ చదివిన ఆమె నిశ్చభింగా ఆ రైటింగ్ పాడ్సు తీసుకుని బయలుకు నడిచింది. కానేపటి తర్వాత ఆమె వచ్చి పాడ్సు అక్కడే పెట్టి వెళ్ళిపోయింది.

ఆయనకి మెలుకువ వచ్చింది. తన చేతిలో పెన్ను, బేబుల్ మీద రైటింగ్ పాడ్సు చూసుకున్నాడు. దానిమీద తను రాసిని కాకుండా ఇంకేదో రాసి వుండటం గమనించి చదవడం ప్రారంభించాడు.

అందులో ఇలా వుంది-

గత ఏడాది నాకు గాల్ బ్లాడర్ సర్జరీ జిరిగింది. చాలా కాలంగా నన్ను వేధించిన కడుపు నొప్పి నుంచి శాశ్వతంగా ఉపశమనం లభించింది.

ఈ ఏడాదిలోనే నాకు అరవై ఎళ్ళ నిండాయి. సంపూర్ణ ఆరోగ్యంతో నేను రిటైర్ అయినందుకు ఆనందంగా ఉంది. ఇక నా పూర్తి సమయాన్ని నా కుటుంబంతో సంతోషంగా ప్రశాంతంగా గడుపుతాను.

బీ ఎంబిటీవ్, ప్రిండ్!

సేకరణ : ఇమ్రామ్జి

ఈ ఏడాదిలోనే మా నాన్నగారు 95 ఎళ్ళ వయసులో ఎవరితోనూ చేయించుకోకుండానే ఎలాంటి ఇబ్బందీ లేకుండానే ప్రశాంతంగా సహజ మరణం చెందారు.

ఈ ఏడాది నా కొడుక్కి కొత్త జీవితం లభించింది. కారు ప్రమాదంలో కారు నుజ్జనుజ్జనా నా కొడుకు ప్రాణాలతో బైటపడ్డాడు, కార్కి వచ్చిన ఇన్నురెన్స్ డబ్బులతో మరో కొత్త కారు కొనుక్కున్నాడు

దేవా! ఈ ఏడాది ఎంత సంతోషాన్ని మిగిల్చావు!! ఈ ఏడాదిని ఎంత అద్భుతంగా ముగించావు!!!”

అంతా చదివిన ఆయన చుట్టూ ఓసారి చూసాడు. కర్మన్ వెనకాల తన భార్య నీదను గమనించి జరిగింది అర్థం చేసుకున్నాడు. తన భార్యను మనసులోనే అభినందించుకున్నాడు...

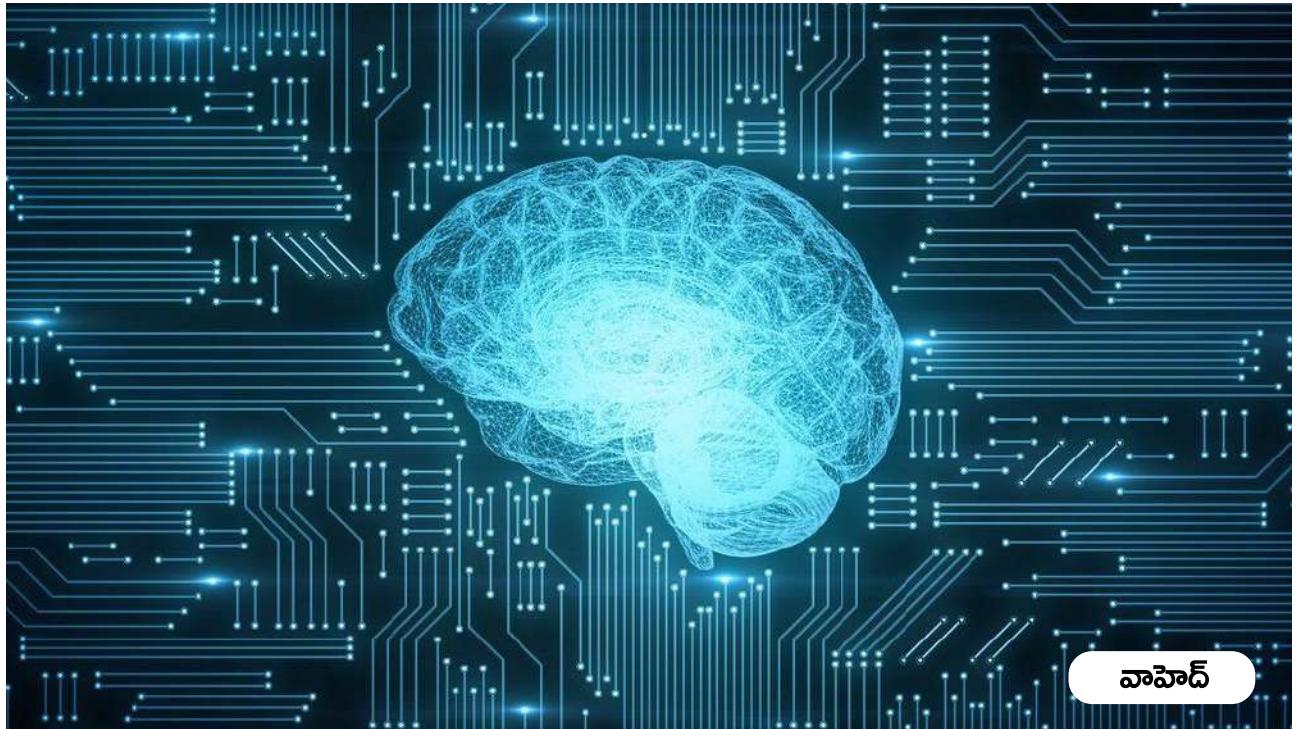
ఎంతో ప్రోత్సాహభరితంగా ఉన్న ఆ వాక్యాలు చదివిన ఆయన దైవానికి తన కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ సంతృప్తిగా నిట్టార్చాడు. మహాప్రవక్త(స) ప్రవచనం జ్ఞాపీకి వచ్చింది : “అద్భునియా కుల్లుపో మతా. వ తైరు మతాయిద్ధునియా అల్ మరీఅతుస్సాలిపో”

(ఈ ప్రపంచం అంతా వస్తు సామగ్రితో నిండి ఉంది. అయితే ఈ వస్తు సంపదంలో అత్యంత విలువైన వస్తువు ఏదయినా ఉండంటే ఆమె బుద్ధిమంతురాలు, సజ్జనురాలైన ఇల్లాలే)

చాలావరకూ సమస్యలు మన ఆలోచనా దృక్కుధం నుంచి ఉద్ధవించేవే. మన ఆలోచనా దృక్కుధం పాజిటివ్గా ఉంటే ఎంతటి సమస్య ఐనా దూడిపింజంలా తేలికైపోతుంది, ఫలితం అనుకూలంగా ఉంటుంది. కానీ నెగటివ్ ఆలోచనలు చిన్న సమస్యను కూడా బుత్సర్దంలో చూపించి మనశ్శాంతిని దూరం చేస్తాయి.

అనందమయమైన జీవితం కోసం పాజిటివ్గా ఆలోచించడం అలవర్షుకోండి..

కృతిమ మేధస్సు, కాలంలో వినిమయ వస్తువుగా జ్ఞానం

Knowledge is not neutral or objective; Knowledge is a product of power relations - Foucault

అధికారానికి, జ్ఞానానికి దగ్గరి సంబంధం ఉంది. ఆ సంబంధాన్ని బట్టబయలు చేసిన వ్యక్తి పుడో. పైంచ తత్వవేత్త మైథిల్ పుకో ప్రకారం అధికారానికి, జ్ఞానానికి మధ్య సంబంధం ఉంది. ప్రభుత్వాలు, పారశాలలు వంటి సామాజిక సంస్థలు తమ అధికారాన్ని కొనసాగించడానికి జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి సమాజం నిజమని నమ్మే నెరచివ్వను స్ఫూర్తిస్తాయి. ఈ నెరచివ్వ, లేదా డిస్క్రీప్టివ్ ఒక విషయం గురించి ఏది చెప్పాలో, ఎంతవరకు చెప్పాలో, ఏది చెప్పకూడదో నియంత్రిస్తుంది. ఈ సరళిలోనే సామాజిక ప్రవర్తన, ఆలోచన అన్నీ రూపుదిద్దుకుంటాయి. అధికారం కేవలం ఆంక్షలు మాత్రమే విధించదు, జ్ఞాన నియంత్రణ చర్యల ద్వారా ఆలోచనలు, కార్యాచరణలు, ఆకాంక్షలు, నమ్మకాలు అన్నింటిని నియంత్రిస్తుంది. పనోప్పిసిజం ఇక్కడే

ప్రవేశిస్తుంది. తమను నిత్యం గమనిస్తున్నారనే స్ఫూర్తాలో ప్రజలు జీవించడం ద్వారా సామాజిక నిబంధనలకు కట్టుబడడం జరుగుతుంది.

ఇక్కడ గమనించవలసిందేమిటంటే, అధికారం నిజానికి ఎవరిది? అధికారం చేతులు మారుతుంటే ఈ డిస్క్రీప్ట్ కూడా మారుతూ ఉంటే ప్రజల హక్కులు, స్వేచ్ఛల పరిస్థితి ఎమటి. ఇస్తామీయ వ్యవస్థ ఈ విషయంలో స్థిరమైన నమూనా ఇస్తుంది. అధికారం దైవానిదే కాబట్టి ప్రతినిధులుగా పాలించేవారిని ప్రశ్నించే హక్కు ఇవ్వడం ద్వారా స్వేచ్ఛలను కాపాడుతుంది. పనోప్పిసిజం అంటే ప్రవర్తనను నియంత్రించడం అనేది పాలకులు గమనిస్తున్నారనే భావన వల్ల కాదు దైవం గమనిస్తున్నాడనే భావనగా ఉంటుంది. మాలిక్ బిన్వబి ప్రతిపాదించిన నాగరికత సిద్ధాంతాన్ని గమనించినా మనకు ఈ విషయాలు తెలుస్తాయి. నాగరికతాపూర్వ సమాజాలు నాగరిక దశలోకి ప్రవేశించనప్పుడు, నాగరికతా

ప్రక్రియకు ఉత్సైరకంగా ఉన్న మతవిలువలే నాగరిక దశను ఉత్సాన స్థాయికి చేరుకునేలా చేస్తాయి. ఇది ఇస్తాం విషయంలోనే కాదు, ఏ మతం విషయంలో అయినా ఆయా సమాజాల్లో జరిగేదే. అయితే, నాగరికోత్తర దశలో మనిషిలోని సహజవిశ్శంఖలతత్వం పైచేయి సాధించడం, నాగరికతా ప్రక్రియ విధ్వంసం కావడం వంటి పరిణామాల నేపథ్యంలో పతనోన్ముఖం అవుతుంది. ఇక్కడ నాగరికతల అధ్యయనం గురించి కాదు, జ్ఞానం గురించి చర్చిద్దాం.

అధికారానికి, జ్ఞానానికి మధ్య ఉన్న సంబంధం సామాజిక నిర్వాణాలను ప్రభావితం చేస్తుందని పుకో చెప్పిన మాటలు ప్రస్తుత కంప్యూటర్ యుగంలో మరింత ముఖ్యమైనవి. గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా కంప్యూటర్ జనిత జానం ఒక ఉత్సత్త్తి శక్తిగా (Force of Production)గా మారింది. దీని ప్రభావం కార్బూక వర్ధంపై పడుతోంది. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో ప్రైక్షరీలు, కార్బూనాల్లో కార్బూకుల సంఖ్య తగ్గిపోతోంది. వైట్ కాలర్ ఉద్యోగులు, వృత్తి నిపుణుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. యాంత్రిక యుగం, పారిశ్రామిక విషయాల తర్వాత జరిగింది ఇదే. ఇప్పుడు కృతిమ మేధస్య కాలంలో వైట్ కాలర్ ఉద్యోగాలు కూడా తగ్గి పోతున్నాయి. కొత్త ఉద్యోగాలు వస్తున్నాయి. చాట్ జిపిటీ వచ్చిన తర్వాత జ్ఞానానికి నిర్వచనం అన్ని విధాలుగా మారిపోతోంది. లూయితార్ ప్రకారం భవిష్యత్తులో అంతర్జాతీయ బలాధిక్యతల క్రీడలో కంప్యూటర్ జనిత జ్ఞానం కీలకపాత్ర పోస్తుంది. జాతులు, దేశాల భవిష్య స్నేహాలు, వైరాలు అన్ని ఎలక్ట్రానిక్ జ్ఞానంపై నియంత్రణ కోసమే ఉంటాయి. అంటే జ్ఞాన భాండాగారాలపై అదుపు దేశాలను జయించడంతో సమానంగా మారుతుంది. ప్రస్తుత డాటా యుగంలో ఈ మాటలను మరింత చక్కగా అధం చేసుకోవచ్చు. పెగాసన్, కేంబ్రిట్ ఎనలిటికాల గురించి చాలా మందికి గుర్తుండే ఉంటుంది. సామాజిక మాధ్యమాలు వచ్చిన తర్వాత పరిస్థితిని మనమంతా చూస్తునే ఉన్నాం. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో జ్ఞానభాండాగారాల కోసం దురాశ మొదలవుతుంది. ప్రస్తుతం జరుగుతున్న డాటా యుద్ధాలు కూడా మనకు తెలిసినవే. లూయితార్ చెప్పిన మరో మాట ఏమిటంటే, ప్రతి విషయం టెక్నాలజీపై ఆధారపడుతుంది. అందువల్ల అభివృద్ధి చెందిన, వర్ధమాన దేశాల మధ్య దూరాలు తగ్గవు. ఇంకా పెరుగుతాయి. ముఖ్యమైన విషయమేమిటంటే, శక్తి, జ్ఞానం రెండు ఒకే నామానికి రెండు పార్షవాలుగా ఉంటాయి. విష్టింస్టేన్ చెప్పిన భాషాక్రిడలు (Linguistic Games) గురించి లూయితార్ ప్రస్తుతివించాడు. ప్రతి శక్తి క్రీడలో జ్ఞానం సాధనంగా ఉంటుంది. మనం సాధారణ

సంభాషణల్లో కూడా యుద్ధ పారిభాషికాలను ఉపయోగించడం జరుగుతోంది. ఉదాహరణకు: దాడి చేయడం జరుగుతోంది, విరుచుకుపడ్డారు, మట్టికరిచాడు వంటి పదప్రయోగాలు రోజువారి సంభాషణల్లో వచ్చేశాయి. లూయితార్ ప్రకారం కంప్యూటర్ సమాజంలో మాట్లాడడమంటే To Speak is to Fight. ఎప్పుడో 1979లో లూయితార్ చెప్పిన మాటలు ఇప్పుడు అక్కర సత్యాలుగా కనిపిస్తున్నాయి. ఇప్పుడు మాట్లాడడం పోట్లాడడమే అవుతుంది. ఇదే సర్వసాధారణమైపోతుంది. భవిష్యత్తులో పోట్లాటలు కంప్యూటర్ భాషలో జరుగుతాయి. ఎప్పుడు ఏ ఎత్తుగడ పని చేస్తుంది, ఈ నిర్ణయాన్ని మానవబుద్ధి కాదు, కంప్యూటర్ తీసుకుంటుంది. ఇవన్నీ ఆయన చాలా దశాబ్దాల క్రితం కృతిమ మేధస్య గురించి ఉపాంచలేని కాలంలో చెప్పిన మాటలు.

ఇప్పుడు జరుగుతున్నది గమనిస్తే, జ్ఞానం ఇప్పుడు డబ్బుతో లభిస్తుంది. ఒక మంచి స్టౌర్ ఫోన్, ఇంటర్వెట్ కనెక్టన్ మీ చేతుల్లో ఉంటే ఏ విషయం గురించేనా పూర్తి సమాచారం అందించే ఏమి టూల్స్ ఉన్నాయి. చాట్ జిపిటీ అందులో ఒక్కటి మాత్రమే. పుస్తకాల భాండాగారాలను బోపసన పట్టి కష్టపడే పనిలేదు. చేతిలో ఇమిడిపోయే చిన్న పరికరం మీ బుర్రలో ఉండవలసిన జ్ఞానాన్ని చాలా సునాయాసంగా, మీకు ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు ఎంత అవసరమో ఆ స్థాయిలో మీకు అందిస్తుంది. దీన్ని కొనగలిగే ఆర్థిక స్తోమత మీకు ఉండాలి.

లూయితార్ మరిన్ని విషయాలు తెలియజేశాడు. జ్ఞానానికి సంబంధించి రెండు రకాలను పేర్కొన్నాడు. ఒకటి శాస్త్రీయ జ్ఞానం లేదా సైంటిఫిక్ జ్ఞానం. రెండవది ఆఖ్యానం (Narrative). లూయితార్ ప్రకారం శాస్త్రీయ జ్ఞానం, అఖ్యానాల మధ్య ఘర్షణల సంబంధం ఉంది. ఈ ఘర్షణ ఎల్లప్పుడు కొనసాగుతూ ఉంటుంది. ఆఖ్యానం అంటే లూయితార్ ప్రకారం సాంస్కృతిక సంప్రదాయాల పరంపర. ఇది ఒక మిథ్ర. పుక్కిటి పురాణాలు, కాల్పనిక కథల కోవకు చెందినది. ఫిలసఫీని కూడా లూయితార్ ఈ కోవలోనే పరిగణించాడు. లూయితార్ ప్రకారం ఆఖ్యానమే సామాజిక కట్టుబాట్లు, నియమాలు, సంబంధాలు, మంచి చెడులు, తప్పుప్పులను గుర్తించడం జరుగుతుంది. సాంస్కృతిక సంప్రదాయాల ప్రమాణాలను కూడా ఇదే నిర్ధారిస్తుంది. ఆఖ్యానం సమాజంలో మానవ సంబంధాల వ్యవస్థను గుర్తించడం మాత్రమే కాదు, స్వభావము, ప్రవృత్తి రీత్యా కూడా మానవ సంబంధాలకు అధ్యంపడుతుంది. ఏ సమాజంలో అయినా సాంస్కృతిక సంత్యు, స్వత్యు, శ్రేయాల ప్రమాణాలు దీనివల్లనే నిర్ధారితమవుతాయి. అంతేకాదు, సాముదాయిక బుద్ధిచైతన్యాలు, వివేక

వివేచనలు కూడా దీనివల్లనే సంబిట్యాయి. క్లప్పంగా చెప్పాలంటే ఏ సంస్కృతిలో అయినా సరే సామాజిక కట్టుబాట్లు, నియమాలు, సామాజిక వైభరుల రూపకల్పన, అలాగే మూల్యాల నుంచి జనించే సంస్కరం, సభ్యతలు అన్ని దీనిలో చేరి ఉన్నాయి. ఈ నెరటివ్ ను తయారు చేసేది అధికారాసనాలే అనేది గమనించడం ముఖ్యం.

ల్యాటర్ ఈ విషయమై మరిన్ని వివరాలు తెలియజేశాడు. విజ్ఞాన సాంకేతిక శాస్త్రాలు ప్రగతి సాధించినప్పటికీ నెరటివ్ తప్పనిసరిగా తన ప్రాముఖ్యాన్ని కొనసాగిస్తుంది. ఇవి రెండు సమాంతర వాస్తవాలు. ఇవి రెండు జ్ఞానానికి సంబంధించిన రెండు పార్ఫ్యూలు. సాంకేతిక పారిభ్రాష్టికాల రీత్యా చూస్తే ఇవి భాషాపరమైన క్రీడలు. సైన్సుకు సంబంధించిన జ్ఞానానికి రుజువులు నిరూపణలు కావాలి. కానీ నెరటివ్ కి రుజువులు, నిరూపణలు అవసరం లేదు. ఈ నెరటివ్ కు మూల కేంద్రం అధికారమే. అది వ్యవస్థికృత అధికారం కావచ్చు, లేదా అవ్యవస్థికృతంగా ప్రజల మనోమస్తిష్కాలను ప్రభావితం చేసేది కావచ్చు. అధికారం ఏదైనా సరే దానికి వనరులపై నియంత్రణ ఉంటుంది. ఈ నియంత్రణ నెరటివ్ ను నియంత్రించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. సైన్సు ఎంతగా నెరటివ్ ను వ్యతిరేకించినా, నెరటివ్ పరిధుల నుంచి బయటకు వెళ్ళడం జరగదు. క్లప్పంగా చెప్పాలంటే అధికారమే సైన్సు దిశను కూడా నిర్దేశిస్తుంది. అధికారమే సమాజంలో నెరటివ్ దిశను కూడా నియంత్రిస్తుంది. తుదకు అధికారమే జ్ఞానాన్ని కూడా నియంత్రిస్తుంది. నెరటివ్ నియంత్రణల పశితమే సేడు చాట్ జిపీటీ వంటి టూర్స్‌లో కూడా కొన్ని వివక్షల ప్రతిస్పందనలు

చూడగలిగాం. గమనించవలసిందేమిటంటే, ఇరుంతా డాటా క్రీడ. ఏ డాటా యంత్రానికి అందుతుందో ఆ డాటా ప్రకారమే యంత్రం ఆలోచిస్తుంది. ఈ డాటాను అందించేది సమాజం, ప్రజలు, వ్యక్తులు. ఏ నెరటివ్ ప్రబలంగా ఉందో అలాంటి డాటాయే సమాజం యంత్రానికి కూడా ఇస్తుంది. తుదకు జ్ఞానంపై నియంత్రణ ఉన్నవారి మాటే చెల్లుబాటయ్యే వాతావరణం ఏర్పడుతుంది.

జ్ఞానం అంటే చాలా సమాచారం గురించి తెలిసి ఉండడం ఒక ఎత్తుయితే, సమాచారాన్ని సమన్వయపరచి వ్యాప్తుక నిర్ణయాలు తీసుకునే వివేచన రెండో ఎత్తు. ప్రస్తుతం ఈ రెండు పనులు కూడా కృతిమ మేధస్సు చేసేస్థాయిలో ఉంది. అంటే కృతిమ మేధస్సును ఎవరు నియంత్రించగలరో వారే జ్ఞానాన్ని నియంత్రించగలరు. నాగరికతల గమనాన్ని నియంత్రించగలరు. కాబట్టి నాగరికత దిశను నిర్ద్యయించేది నెరటివ్. అలాగే నాగరికత దశను కూడా ఈ నెరటివ్ నిర్ద్యయిస్తుంది. ఒక దశ దాటిన తర్వాత నాగరిక దశ నుంచి మాలిక బిన్నబీచెప్పిన నాగరికోత్తరదశ వైపు నాగరికతను నెట్టడంలో కూడా నెరటివ్ ప్రధాన పాత్ర పోషించ వచ్చు. ఈ మొత్తం వ్యవహారంలో మనిషి ఒక వ్యక్తిగా ఎక్కడ నిలబడి ఉన్నాడన్నది ఆలోచించడం ముఖ్యం. మనిషి ఆలోచనలు, భావాలు, వైభరులు అన్నంటిని నెరటివ్, డిస్కోర్స్ ప్రభావితం చేయడం మాత్రమే కాదు, నిజానికి మనిషి ఆలోచన, నెరటివ్ నుంచే జనిష్టుంది. అలాంటి నెరటివ్, అలాంటి డిస్కోర్స్ స్టీరమైన వైతిక పునాదులపై నిలకడగా ఎలా ఉంచగలం. ఇస్లామీయ సామాజిక వ్యవస్థను అధ్యయనం చేస్తే జవాబులు దొరకవచ్చు.

చందాదారులకు విజ్ఞాపి

చాలామంది పారకులు తమ చందా సామ్యును బ్యాంక్ ఆన్‌లైన్ ద్వారా చెల్లిస్తున్నారు. ఇలా చందా చెల్లించిన వారు తమ పూర్తి అధ్రసు, ఫోన్ నెంబరు లేదా సెల్ నెంబరుతో సహ ఉత్తరం ద్వారా గానీ లేదా ఫోన్ ద్వారా గానీ తెలియజేయాలని మనవి.

విపరాలు ఈ నెంబరుకు ఫోన్ చేయండి లిఫ్టర్ జీల్: 9704317015

ఆన్‌లైన్ ద్వారా డబ్బులు పంపినవారు ఈ నెంబరుకు

Screen Shot పంపి 9989903850 ఫోన్ చేయండి.

Geeturai Weekly
Account No:1042789768
Bank: Central Bank of India
Noorkhan Bazar Branch,
IFSC Code. CBIN0282407
Hyderabad- 500 002, Telangana

Office Address: Geeturai Weekly
 Sandesha Bhavanam, Lakkadkot, Chatta Bazar
 Hyderabad-02. Email:geeturaiweekly@gmail.com

మహిళలు సమాజంలో ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు అన్నిఇన్నీ కావు. ఆడపిల్లల వివక్ష, నిరక్షరాస్యత, గృహ హింస, వరకట్టు దురాచారం నేటి సమాజంలో సర్వ సాధారణమయ్యాయి. గ్రామాలలో నేటికి బాల్య వివాహాలు జరుగుతునే ఉన్నాయి. అత్యాచారాల పర్వం మహిళలను క్రూరంగా బలిగొంటుంది. వ్యాపార ప్రకటనలు, అందాల పోటీలు స్త్రీలను బజారుకీడుస్తున్నాయి. మహిళలై దాడులు, దౌర్జన్యాలు, ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ సంఘలు అనే తేడా లేకుండా వేధింపులు పెరుగుతునే ఉన్నాయి. చివరికి చట్టాలు చేసే ఆసెంబ్లీ, పార్లమెంట్లోని మహిళా సభ్యులు కూడా వేధింపులకు గురవుతున్నారు. అన్ని రకాలుగా అణచివేతలో మగ్నిషోతున్న మహిళల విముక్తికి సామాజిక మార్పు చాలా అవసరం.

మహిళలై జరుగుతున్న అత్యాచారాలు, వేధింపులు నిరోధించేందుకు ప్రభుత్వాలు ఎన్ని చట్టాలు తెచ్చినా ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే అన్నట్లు ఉంది పరిస్థితి.

ఇలాలే మహారాణిగా...

కుటుంబ వ్యవస్థలో స్త్రీని పురుషునికి సహాయకారిగా చేయడం జరిగింది. అంటే దీనర్థం ఆమె పురుషునికంటే తక్కువ అని ఏ మాత్రం కాదు. భార్యగా ఆమెకు మహిళాణి స్థానం కల్పించింది ఇస్లాం. కుటుంబ బాధ్యతల నిర్వహణలో భార్యను కేవలం వంటింటి కుందేలుగా కాకుండా ప్రత్యేక పోందా ఇవ్వడం జరిగింది.

నినాదాలే తప్ప ఆచరణ ఏటి?

స్త్రీ సాధికారత, స్త్రీ సమానత, స్త్రీ హక్కులు సాధించడం కోసం ఎన్నో సంఘాలు, సంఘలు ఉద్యమాలు మొదలయ్యాయి. స్త్రీల హక్కుల కోసం పోరాడటం కోసం స్త్రీ వీధికి ఎక్కువలసిన పరిస్థితులు సృష్టించారు. స్త్రీ సమానత్వం అవసరం అంటూ ఆమెను అంగది బోమ్మగా వాడుకుంటున్నారు. మహిళా సంఘాలు ఎంత గొంతు చించుకున్నా, ఎన్ని ఉద్యమాలు చేసినా మహిళను వినిమయ వస్తువుగా వాడుకోవడం మాత్రం స్వేచ్ఛగా, నిరాటంకంగా జరుగుతునే ఉంది.

ఇస్లాంలోనే స్త్రీకి సముచిత స్థానం

స్త్రీల కోసం అంటూ ప్రత్యేక చట్టాలు ఏర్పరచబడి ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ ప్రతి ఏటా ప్రపంచంలో 40 శాతం మహిళలు లైంగిక వేధింపులకు గురవుతున్నారు. 7వ శతాబ్దానికి ఫూర్స్‌ఓ అరబ్బు దేశాలలో కూడా ఇంచుమించు స్త్రీల పరిస్థితులు ఇదేవిధంగా ఉన్నాయి. కానీ ఇస్లాం సమాజంలో వారికి సముచిత స్థానం కల్పించింది. ఆస్తిలో వారికి వాటాను నిర్ణయించింది. దాంపత్య

ఆన్స్ట్రాంలో స్త్రీకి

సముచిత స్థానం

- ముహమ్మద్ హిందుధీన్

జీవితంలో స్త్రీ పురుషుల హక్కులు, బాధ్యతలు నిర్ణయించింది. స్త్రీకి కూడా ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం ఉన్నదని ఫర్మించింది. ఇస్లామ్ తీసుకువచ్చిన ఈ మార్పులన్ని కేవలం చట్టాలు, తీర్మానాలు చేయడం వల్ల ప్రాప్తించినవి కావు. ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని ఆచరణలోనికి తీసుకువచ్చిన మహానీయ దైవప్రతక్ష(స) మహిళల ప్రగతికి పునాదులు వేసి వారి పట్ల అనుసరించిన వైఖరి వల్ల సమాజంలో స్త్రీకి గొప్ప స్థానంతోపాటు గౌరవం కూడా దక్కింది.

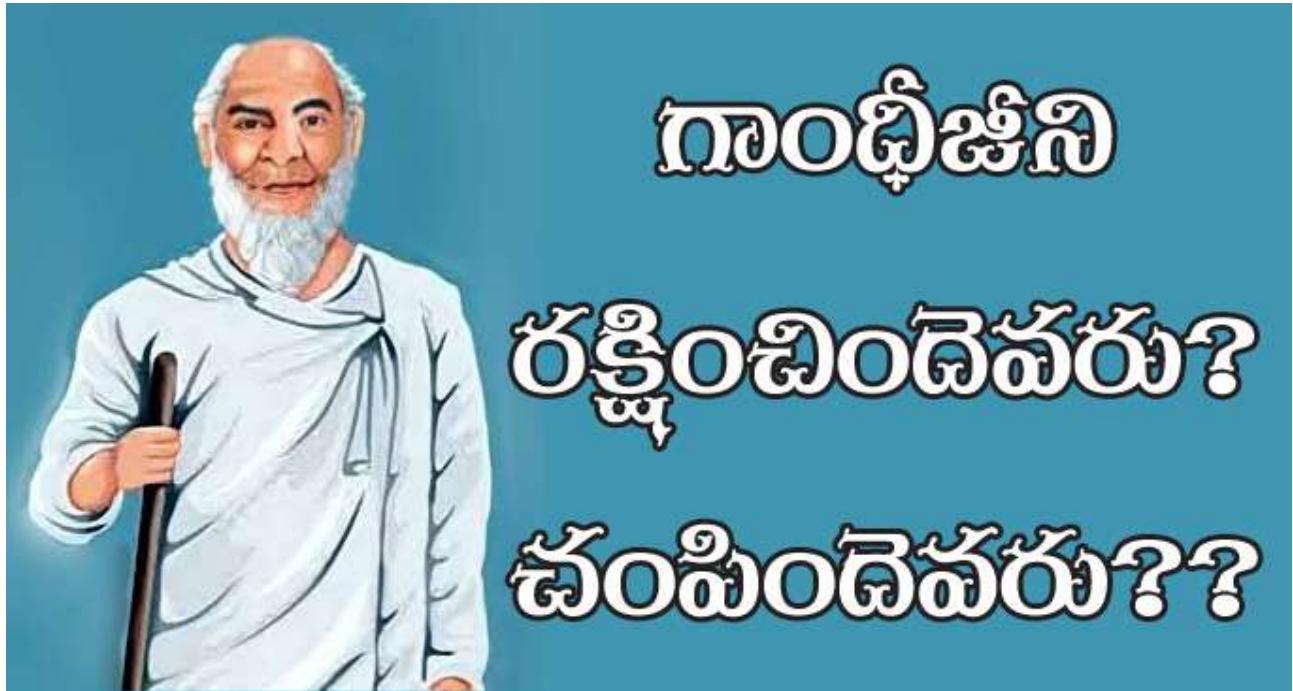
ఇస్లాం మహిళలకిచ్చిన విద్యాహక్కు

పుష్పానికి పరిమళం, సూర్యానికి కిరణం, చంప్రునికి వెన్నెల, సన్మత్తులకు మిఱుకు, గాలిలో చల్లదనం, కంచికి దృష్టి ఎంత సహజమో స్త్రీలకు విద్య అనే ఆభరణం అంతే అవసరం. విద్య మనిషి జ్ఞాన వికాసానికి మూలం. ప్రుక్కితాన్ని, స్వభావాలను తీర్చిదిద్దడంలో నైతికత, ఆధ్యాత్మికత, ఆర్థిక వికాసాలకు కూడా ఇదే కీలక పాత్ర వహిస్తుంది.

ప్రతి విద్యావంతుడైన పురుషుడు తల్లి ఒడి అనే ఒడి ప్రాధమిక శిక్షణ ముగించుకుని, ఆమె పరిశీలనాత్మక పెంపకంలో నైతికత, ఆధ్యాత్మికత అలవర్యకోవలని ఉంటుంది. ఆ తరువాతే అన్ని ప్రాపంచిక పరీక్షలను ఎదుర్కొంటాడు. కాబట్టి సమాజంగా అన్ని ధర్మాలు ఆ మొదటి గురువులైన అతివలకు పురుషులతోపాటు విద్యాభ్యాసం హక్కును ప్రసాదించాయి.

అంతిమ దైవప్రతక్ష(స) గారిని చదువు అనే ఆజ్ఞతో విద్య, వివేకం సేర్పించి మానవ జీవితంలో (స్త్రీ పురుష భేదం లేకుండా) విద్య విలువను, ప్రాముఖ్యతను తెలియపరిచాదు దైవం. ఆ తరువాత దైవం పట్ల విశ్వాసంతోపాటు విద్యన్యజ్ఞసించిన వారికి ప్రాపంచిక జీవితంలోనే కాక పరలోక జీవితంలో కూడా ఉన్నత స్థానాలను అందజేయడం జరుగుతుందని తెలియపరిచింది అంతిమ గ్రంథమైన దివ్య ఖుర్రెన్.

గాంధీజీని

రక్షించిందివరు? చంపిందివరు??

- యం.డి. ఉస్త్రాన్ధాన్

సినియర్ జర్నలిస్ట్

గాంధీజీని చంపిందివరు... అంటే అందరూ ఆరెస్ట్స్ కార్యకర్త నాథురాం గాంధీ అని తక్కున చెప్పేస్తారు. కాని గాంధీజీ ప్రాణాలు కాపాడిందివరు.? అంటే ఎంత మంది సమాధానం చెప్పగలరు ? అవును.. తన ప్రాణాలను పటంగా పెట్టి బాహుజీ ప్రాణాలను రక్షించిన వ్యక్తి ఒకరున్నారు. ఆయనే బతక్ మియా అన్నారీ. మియాసాబ్ గనక ఇంగ్లీషు దొర ఇర్వైన్ కు భయపడో, ప్రలోభపడో ఉంటే గాంధీలాంటి నాయకుడు మనకు మిగిలే వాడు కాదు.

భారతదేశంలో స్వాతంత్ర్యమం చిగుర్లు తొడుగుతున్న తొలినాళ్లోనే మహాత్ముడి హత్యకు జరిగిన కుట్టన భగ్రం చేసి, ఆయన ప్రాణాలు రక్షించి దేశానికి మహాత్ముడి నాయకత్వం అందేలా చేసిన మహావ్యక్తి ఒక్క మియా అన్నారీ. బీహోర్ రాష్ట్రంలోని మోతీహర్ అనే గ్రామంలో 1869 జూన్ 25 తేదీన ఆయన జన్మించారు. ఇష్టూ భార్తాన్, ముహామ్దుద్ అలీ మియా అన్నారీ తల్లిదండ్రులు. బీహోర్లోని బాగా వెనుకబడిన చంపారణ జిల్లాలో తెల్లదొరలు, వారి వంది మాగదులూ ఆహార పంటలు వదలి, నీలిమందు లాంటి వాటిజ్య పంటలు పండించమని రైతులను నిర్వంధించేవారు. పండించిన పంటకు అర కొర ధర ముట్టుచెప్పే

వారు. ధర గిట్టుబాటు కాకపోయినా, ఆకలితో మాడి చచ్చినా రైతులెవరు నోరు తెరిచే సాహసం చేసేవారుకాదు. నోరు తెరిచి మొత్తుకున్న వారి మాట వినే నాథుడివడూ ఉండేవాడు కాదు. కాస్త గట్టిగా మాటల్లాడితే రకరకాలుగా హింసించి, ఉక్కపాదంతో అణిచి వేసేవారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల నేపథ్యంలో, చంపారణ ప్రాంతానికి చెందిన రాజీ కుమార్ శ్కూల్, పీర్ ముహామ్దుద్ మోనిస్ అన్నారీలు, రైతుల గోసను గాంధీజీకి విపరించి, చంపారణ రైతులను పరామర్శించమని అభ్యర్థించారు. దీంతో 1917 ఏప్రిల్ 15న గాంధీజీ చంపారణ జిల్లాలోని మోతీహర్ గ్రామం చేరుకు న్నారు. మోతీహర్ రైల్వే స్టేషన్లో గాంధీజీకి ఘనస్వాగతం లభించింది. నీలిమందు రైతుల్లో గాంధీజీకి ఉన్న ఆదరణ చూసి తెల్ల దొరలకు వెన్నులో వఱకు పుట్టింది. ఎలాగైనా గాంధీ అడ్డు తొలగించుకోకపోతే తమ ఆటలు సాగవని భావించిన ఆంగ్ర అధికారి ‘ఇర్వైన్’ ఓ కుట్ట పన్నాడు. గాంధీజీని భోజనానికి ఇంటికి అహానించి, చంపెయ్యాలన్నది ఆ దుర్మాగ్దపు ఆలోచన. దీని కోసం తన వంట మనిషి బతఫ్ మియా అన్నారీని వాడుకోవాలని భావించాడు. వెంటనే అన్నారీని పిలిచి, గాంధీ మన ఇంటికి భోజనానికి వచ్చినప్పుడు, పాలలో విషం కలిపి ఇవ్వాలని,

ఏమాత్రం అనుమానం రాకుండా పథకం అమలు చేయాలని, జీతం పదింతలు పెంచుతానని, మంచి నజరానాతో పాటు, విలువైన భూములు కానుకగా ఇస్తావని వాగ్దానం చేశాడు. పథకం ఏ మాత్రం విఫలమైనా, తీవ్ర పరిణామాలు ఉంటాయని పొచ్చరించాడు. ‘ఇర్యైన్’ మనస్తత్వం బాగా తెలిసిన మియా అన్నారీ మౌనంగా ఉండిపొయాడు. అనుకున్నట్లుగానే గాంధీజీ ఇర్యైన్ ఇంటికి వచ్చారు. ఆయన వెంట డాక్టర్ బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ కూడా ఉన్నారు. ఇర్యైన్ స్వయంగా దగ్గరుండి విషం కలిపించిన పాలను గాంధీజీకి ఇవ్వమని అన్నారీని పురమాయించాడు. ఇర్యైన్ ఆజ్ఞను ధిక్కరిస్తే జరిగే పరిణామాలను తలచుకుంటూనే, గాంధీజీ ప్రాణాలను రక్కించవలసిందేనని నిశ్చయించుకున్నాడు అన్నారీ. వెంటనే విషయాన్ని గాంధీజీకి చెప్పి ఆయన ప్రాణాలు కాపాడాడు. అన్నారీ గుండె దైర్యం, ఆయన చూపిన తెగువ, దేశం పట్ల, గాంధీజీ పట్ల ఆయనకున్న ప్రేమ కారణంగా, 1917లో గాంధీజీ ప్రాణాలతో బయటపడి, స్వాతంత్ర్యాద్యమంలో కిలక పాత్ర పోషించగలిగారు. హత్య పథకం విఫలం కావడంతో ఇర్యైన్ అగ్గి మీద గుగ్గిలమయ్యాడు. నా బానిస్వామి ఉండి నా మాటే వినవా? అంటూ తీవ్రమైన చిత్ర హింసలకు గురిచేశాడు. ఆయన్ని, ఆయన కుటుంబికుల్ని తీవ్రంగా వేధించాడు. అన్నారీ ఇంటినీ, కొద్దిపాటి భూమినీ జప్పు చేసుకొని, ఊరి నుండి వెళ్ళగొట్టాడు. తను ఎమైపోయినా పరవాలేదు, గాంధీజీ ప్రాణాలు కాపాడగిలిగానను తృప్తితో, కట్టుబట్టలతో కుటుంబాన్ని తీసుకొని ఊరు వదిలి వెళ్ళిపోయారు గాంధీజీ ప్రాణ దాత బత్క మియా అన్నారీ. గాంధీజీ నాయకత్వంలో సాగిన చంపారణ సత్యాగ్రహ ఉద్యమం చివరికి విజయవంతమైంది. Champaran Agrarian Act Of 1918 పేరుతో చట్టంగా కూడా రూపుదాల్చింది. కాని, తన సర్వస్వాన్ని పణంగా పెట్టి గాంధీజీ ప్రాణాలు కాపాడిన బత్క మియా అన్నారీని మాత్రం అందరూ మరిచిపొయారు. 1950లో భారతదేశ మొదటి రాష్ట్రపతి బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ మోతీహర్ వెళ్ళిన సందర్భంగా సభలో ప్రసంగిస్తున్నప్పుడు, సభికుల్లో నుండి ఓ వృధ్ఘడు వేదిక వైపు రావడానికి ప్రయత్నించడం, పోలీసులు అతన్ని నిలువరించడం జరిగింది. ఈ దృశ్యాన్ని చూసిన డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాద్ ఆ వృధ్ఘడై గుర్తుపట్టి తన వద్దకు తీసుకురావాలని ఆదేశించారు. వెంటనే పోలీసులు ఆ

వృధ్ఘడై వేదిక పైకి తీసుకువెళ్ళారు. బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్ అతణ్ణి ఆప్యాయంగా, ఎంతో భావోద్యోగానికి లోనపుతూ గుండెలకు హత్తుకున్నారు. యోగ క్రైమాలు విచారించి వేదికపై తన పక్కనే కూర్చుపెట్టుకున్నారు. ఈ హాటార్ట పరిణామానికి అచ్చెరువొంది, సంభవశ్యక్కాలకు లోసైన సభికులకు 1917 నాటి ఆ వృత్తాంతమంతా పూన గుచ్ఛినట్టు వివరించారు బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్. ఆ రోజు బత్క మియా అన్నారీ గాంధీజీ ప్రాణాలు రక్కించిన సంఘటనకు ఆయనే ప్రత్యక్ష సాక్షి. తరువాత గాంధీజీ ప్రాణాలు కాపాడినందుకు ఆంగ్ల అధికారి ఇర్యైన్ ఏవిదంగా వేధించాడో, ఎన్ని చిత్ర హింసలు పెట్టి తననూ, తన కుటుంబాన్నీ విధి పాలుచేశాడో, తాము ఏ విధమైన బాధలు భరించారో అంతా డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాద్ కు వివరించారు అన్నారీ. ఈ బాధామయ గాధ విన్న రాష్ట్రపతి బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్.. అన్నారీ, ఆయన ముగ్గురు కుమారులు పేర్ ముహమ్మద్ అన్నారీ, ముహమ్మద్ రష్ద్ అన్నారీ, ముహమ్మద్ జమాల్ అన్నారీల కుటుంబాలకు యాభై ఎకరాల భూమిని కేటాయించాల్చిందిగా అపుటికప్పుడు జిల్లా కలెక్టరుకు అదేశాలు జారీచేశారు. స్వయంగా భారత రాష్ట్రపతే ఆదేశాలు జారీ చేసేసరికి, ఇక తమ పేదరికం వదిలినట్టేనని సంతోషించిన అన్నారీ కుటుంబానికి ఆ సంతోషం కూడా ఎన్నాళ్ళో నిలువలేదు. చెప్పులరిగేలా ఏడేళ్ళపాటు కార్యాలయాల చుట్టూ తిరిగినా రాష్ట్రపతి ప్రకటించిన భూమి జాడ కనిపించలేదు. చివరికి 1957 డిసెంబర్ నాలుగో తేదీన అన్నారీ అనంత లోకాలకు వెళ్ళిపోయారు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న అపుటి రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాద్ అన్నారీ కుటుంబికులను రాష్ట్రపతి భవనకు పెలిపించుకొని పరామర్శించారు. తననూ, తన కుటుంబాన్నీ లెక్క చేయకుండా, మహాత్మాగాంధీ ప్రాణాలు కాపాడిన బత్క మియా అన్నారీకి తగిన న్యాయం జరగకపోగా, చరిత్ర కూడా ఆయన త్యాగాలను విస్కృతించడం మరో విషాదం. మొత్తం మీద ఒక ఆరు ఎకరాల భూమిని ఓ నది ఒడ్డున బడ్డున జిల్లా కలెక్టర్ కేటాయించారు. ప్రస్తుతం నది కోతకు గురై బదెకరాలు మాయమైంది. కేవలం ఒక ఎకరం మాత్రమే మిగిలింది. ఇపుటికి తమకు రావలసిన భూమి కోసం అన్నారీ కుటుంబికులు అర్థిలు పట్టుకొని తిరుగుతూనే ఉన్నారట.

ఉర్దూ భాషాభివృద్ధికి గోప్తవుత్సం - క్షీజ్ టైమ్

- ముహమ్మద్ అజ్గర్ అలీ

ముంబైలోని క్షీజ్ టైమ్ వ్యవస్థాపకుడు, చెర్చన్ హామీద్ ఇక్బాల్ సిద్దిభీ, ముంబై మెగాసిటీ అంతటా ఉర్దూ భాషను ప్రోత్సహించడానికి మూడు దశాబ్దాలకు పైగా ఉర్దూలో జనరల్ నాలెట్ట్ క్షీజ్ పోటీలను నిర్వహిస్తున్నారు. హామీద్ ఇక్బాల్ సిద్దిభీ 275 కంటే ఎక్కువ ఉర్దూ జనరల్ నాలెట్ట్ క్షీజ్ పోటీలను నిర్వహించారు.

ఉర్దూ మాధ్యమంలో చదువుకునే విద్యార్థులకు సుపరిచితమైన పేరు హామీద్ ఇక్బాల్ సిద్దిభీ. “సూపర్ స్టార్ ఆఫ్ ఉర్దూ స్ట్రోంట్స్”గా అయిన పేరుపొందారు. టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా మాగజైన్ “సిటీ వింజెల్” బిరుదుతో హామీద్ ఇక్బాల్ సిద్దిభీని నత్కరించింది. హామీద్ ఇక్బాల్ సిద్దిభీ అభిప్రాయంలో సిలబన్స్తో పాటు పిల్లలకు కళలు, సైన్స్, క్రీడలు, పెక్కాలజీ, రాజకీయాలు, నాగరికత, సంస్కృతి, సినిమా, వైద్యం, చరిత్ర, గణితం, కరంట్ అప్లైడ్ మొదలైన వాటిపై మంచి పరిజ్ఞానం ఉండాలి.

“పిల్లలు జీవితంలో విజయం సాధించాలంటే జనరల్ నాలెట్ట్ చాలా ముఖ్యం. దాదాపు ప్రతి పరీక్షలో జనరల్ నాలెట్ట్ ప్రశ్నలు ఉంటాయి. శ్రద్ధ వహిస్తే పోటీ పరీక్షకు ప్రిపరేషన్ ప్రక్రియను ప్రాథమిక పాఠశాల నుండి ప్రారంభించవచ్చు” అంటారాయన.

హామీద్ ఇక్బాల్ సిద్దిభీ 1992-93 కాలంలో మొదట్లో మదర్సాలలో ఇస్లామిక్ క్షీజ్ పోటీలు నిర్వహించేవారు. ఇస్లామిక్ క్షీజ్ కార్యక్రమాలు విద్యార్థులలో బాగా ప్రాచుర్యం పొందాయి. ఆ తరువాత ఉర్దూలో జనరల్ నాలెట్ట్ క్షీజ్ పోటీలను నిర్వహించడం ప్రారంభించారు.

జనరల్ నాలెట్ట్ పోటీలో పాల్గొనే పిల్లలకు బహుమతులు ప్రదానం

చేస్తారు, పిల్లల తల్లిదండ్రులకు, ఉపాధ్యాయులకు బహుమతులు ఇస్తారు.

ఉర్దూ భాష చదివిన వారికి ఉపాధి అవకాశాలు లేవు అనేది అపోహ మాత్రమే అని క్షీజ్ మాస్టర్ హామీద్ ఇక్బాల్ అంటారు. ఉర్దూను ఆధునిక సాంకేతికతతో అనుసంధానం చేస్తే ఉన్నత విద్య, ఛ్యాషన్, వినోదం వంటి అనేక రంగాలలో ఉద్యోగావకాశాలు ఉన్నాయి అని హామీద్ ఇక్బాల్ అన్నారు.

హామీద్ ఇక్బాల్ సంవత్సరాలుగా ఉర్దూ పాఠశాలల ప్రమాణాలు పెంచడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఉర్దూ పాఠశాలల్లో ఈ-లెర్నింగ్ విధానం ప్రవేశపెట్టడానికి కృషి చేశారు.

క్షీజ్ టైమ్ ముంబై 1999లో మొదటి ఇంటర్-స్కూల్ జనరల్ నాలెట్ట్ క్షీజ్ పోటీని నిర్వహించింది. 2024లో 23వ వార్షిక జనరల్ నాలెట్ట్ క్షీజ్ పోటీ ‘ధమాల్’ నిర్వహించారు. 2024 ఫిబ్రవరిలో విజయవంతంగా నిర్వహించబడిన పోటీల్లో యాభై పాఠశాలలు పాల్గొన్నాయి.

సిద్దిభీ భార్య జాహిదా సంపూర్ణ సహకారం అందిస్తారు. జాహిదా ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయురాలు. తన జీవితంలో కొంత భాగాన్ని ఉర్దూ జనరల్ నాలెట్ట్ క్షీజ్ పోటీలకు ఖర్చు చేస్తున్నారు.

హామీద్ ఇక్బాల్ సిద్దిభీ ప్రతి సంవత్సరం క్షీజ్ టైమ్ ముంబై బ్యానర్స్ పై ‘ఉర్దూకి ముహాబూత్ మే’ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. ఉర్దూ భాష కోసం కృషి చేసిన వారికి ‘ముహిబ్బు ఉర్దూ’ అవార్డును అందజేస్తారు.